

אתגתא

בשבע 1158 | כ' באב תשפ"ה, 14.08.25

הצלם אשר קורלק לא
רק ייסד יישובים ביהודה
ושומרון, אלא גם הפך
למתעד הרשמי שלהם
// יוסף ארנפלד

הנדוס עוברים הוא
סכנה גם לילדים וגם
להורים // חנה קטן

בכל יום שיבוא

כשמאחוריה קהילה של עשרות אלפי נשים, מובילה
כנרת עשור תפילות ואירועים המוניים לקירוב הגאולה
ותחיית המתים. מבחינתה, זו גם הדרך הטובה ביותר
להחזיר אליה את שני ילדיה סהר ומעיין ז"ל, שנספו
בשיטפונות בנגב לפני כשנתיים וחצי // רבקי גולדפינגר

גאולה

חיים במתנה

שלומי אברמזון, תושב נס הר הרים, נשוי לעפרה ואב לארבעה, ראש תחום ביטחון ותפקידים מיוחדים בפרקליטות המדינה

ומפיה בו חיים.

חיים חדשים

ההתאוששות מהניתוח כואבת, אבל תחושת הנתינה והחיים שנתת ניצחו בקלות את הכאב. אחרי שבועיים חזרתי לעבודה, אחרי חודשיים חזרתי לרוץ, והתפקוד שלי מאז, בעזרת ה', רגיל. החיים שלי לא השתנו, אך החיים של רבקה השתנו לחלוטין. מאישה שתלויה בדיאליזה, ששאבה ממנה את העצמאות והחיות, היא חזרה להיות עצמאית, עובדת, מטיילת וחיה חיים כמעט רגילים. בינתיים הכליה שלי (לשעבר), חלק ממני, טיילה וראתה עולם עם רבקה, וכל תמונה של רבקה מוארת ושמה עם משפחתה מרגשת וממלאת אותי אושר.

חבר מביא חבר

כל נתינה משאירה חותם על הנתרם, על התורם וגם על הסביבה. ביישוב שלי תרמו אחרי עוד ארבעה - שני גברים, בהם חילי טרופר, ושתי נשים - ואני יודע על עוד שניסו. זה לגמרי שלהם, אבל אולי העובדה שמישהו אחר שהם מכירים תרם סייעה קצת. אנחנו בתקופה מורכבת - חטופים, מלחמה, פצועים וחללים. אני בטוח בכוחות שלנו לנצח, אבל מה שיותר מדאיג ומפחיד אותי זה הקיטוב. בעיניי נתינה, לכל אדם, היא התרופה. כשאתה נותן ורואה את האדם שאתה נותן לו, כל הדעות הקדומות מתפוגגות. אתה שם את האדם שאתה רואה מקדימה ולא את דעותיו ומחשבותיו. זו בעיניי הנתינה ברמה הכי גבוהה. נתינה לא מגורית אלא שמתעלה מעבר, היא נתינה מיוחדת. היטיב לנסח את חשיבות הנתינה בעולמנו האדמו"ר מפאסצנה הי"ד: "הדבר הכי גדול בעולם זה לעשות טובה למישהו אחר".

רגע של נחת

התקווה שלי והאמונה שלי היא הרצון שנהיה עם סגולה לא רק בזכות אומת ההייטק או בזכות הניצחונות במלחמות, אלא בעיקר בזכות הנתינה, בזכות העשייה החברתית, בזכות הפשרה, בזכות פינוי המקום למישהו אחר, ובמקרה זה פינוי איבר מהגוף שלך לטובת מישהו אחר. כל פעולה כזאת מחברת וקושרת, מפחיתה שנאה ומרבה אהבה. הלוואי.

"אפשר לדמות את ההתרגשות שאחזה בי, קצת כמו אחרי שנולד לך ילד ואתה יודע שהבאת חיים לעולם"

גאולה

הניתוח של שנינו עבר בשלום, והמפגש בינינו היה אחד הרגעים המרגשים בחיי. לא דיברנו לפני הניתוח, כך שזה היה המפגש הראשון שלנו, ואפשר לדמות את ההתרגשות שאחזה בי, קצת כמו אחרי שנולד לך ילד ואתה יודע שהבאת חיים לעולם. אחותי יעל אמרה לי שזה הכי דומה לתחושת לידה שגבר יכול לחוש, תחושה שמישהו יצא ממך ועבר למישהו אחר

לא היה לי משנה למי לתרום, אבל זה היה נראה לי תיקון עולם מושלם. כבר שנים רבות שאני מסייע לתיקון עולם בעבודה ובהתנדבויות שונות.

בעבודה הדבר נעשה, בין השאר, בדרך של מלחמה בטרור בזירה המשפטית, בכך שבמילים פשוטות אני פועל להכניס אנשים רעים לכלא. פה יש לי הזדמנות לתקן עולם מהצד החיובי של עזרה לנפגעת טרור.

קופצים למים

מסרתי את הפרטים, והתברר שכנראה מזווג הזיווגים בשמיים החליט שאנחנו מתאימים. לאשתי סיפרתי די בהתחלה, ולילדים סיפרתי

פז"ח כלייה

תרמתי כליה בחודש אלול, לפני כמעט שש שנים.

מאין באת

באתי מבית של חינוך ונתינה. שני הוריי ז"ל, ברוך ומרים, עסקו שניהם בשילוב וחיבור של חירשים ולקויי שמיעה. אבי היה מנהל בית ספר לחירשים בירושלים ואימי הייתה מורה בו. אבי, שהיה שם דבר בעולמות החינוך וההשקעה בילדי עולם הדממה, אף הדליק משואה ביום העצמאות.

הוריי באו מעולמות שונים, אבי ממוצא אשכנזי ואימי ממוצא פרסי. למרות השוני הם מצאו את עמק השווה, וזה היה בית הגידול שלי - נתינה לאדם באשר הוא אדם, ראיית מי שצריך עזרה והתעלמות מהגדרות חברתיות. נתינה למי שצריך, ולא רק למי שדומה לי, ברוך "כי תראה חמור שונאך רובץ..." ללמדנו שדווקא לשונאך, למי שקשה, עליך לעזור. אחיי ואחיותי המשיכו בדרך ההורים ועוסקים בתחום החינוך.

חיים של שליחות

ביומיום אני משמש כראש תחום ביטחון ותפקידים מיוחדים בפרקליטות המדינה, שזה אומר עיסוק במדיניות האכיפה של המדינה בעולמות הביטחון. למשל, לאחרונה אני עוסק בתיקי הריגול לטובת איראן או במלחמה בהסתה על רקע מלחמת 'חברות ברזל' תוך שמירה על חופש הביטוי.

בנוסף לכך אני אחראי על בירור תלונות בנוגע לחקירות שב"כ, טענות לפשעי מלחמה ועוד נושאים רגישים וחשובים. זו עבודה חשובה ומרתקת, מלאת תחושת שליחות של ייצוג המדינה. לאחרונה על רקע המלחמה חזרתי למילואים ביחידת מגלן, שם גם הייתי קצין בעבר.

רגע מכונן

אחי הגדול חגי תרם כליה לאבא שלי. הוא פשוט הסתער קדימה והודיע שהוא תורם בלי ממש לתת לאבא אפשרות לבחור. שם נטמן הזרע לרצון שלי לתרום כליה. עם השנים נחשפתי לפעילות החסד של הרב הבר זצ"ל ו'מתנת חיים', והיה לי ברור שאני רוצה להיות חלק מהעשייה המדהימה הזאת.

השראה לחיים

תוך כדי שאני בקשר עם 'מתנת חיים', ראיתי בקבוצת ווטסאפ של השבט שלי בני עקיבא הדועה של חברה המספרת על מישהי שצריכה תרומת כליה. קראתי עליה קצת ברשת וראיתי שהיא נפגעה בפיגוע ירי כשהייתה צעירה. בינתיים היא התחתנה ונולדו לה שלוש בנות, אבל כליותיה קרסו בעקבות הפגיעה. אומנם

**לבדיקת
התאמה
להציל חיים
ולתרומת
כליה סרקו**

יופלה קידס

לרגעים קטנים

יוגורט במרקם חלק שילדים אוהבים

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

תיבנה, תיכונן ותתפשט לכל עם ישראל

על הקידוש האחרון בחומש, בית הכנסת הראשון בסג'עיה, והנער ששבת אחת בנצרים שינתה את חייו

קשת ברמת הגולן, באלול תשס"ד, כשנה לפני הגירוש הנורא מגוש קטיף.

במכינה שמעתי מושגים שלא הכרתי עד כה כמושגים רוחניים - כלל ישראל, עם ישראל, ארץ ישראל, ועוד כל מיני מושגים הקשורים לתהליך הגאולה, כמוהן הכול מתוך עבודת ה', יראת שמיים, קדושה וטהרה. דרך המושגים הללו התחלתי לברר מה התפקיד שלי בכל הדבר הזה. ישבתי הרבה עם אחד הרבנים במכינה, הרב זאב פרידמן. למדנו יחד את איגרת תקע"א של הרב קוק זצ"ל לתנועת המזרחי, שבה הוא מדבר על כך שתפקידו של המזרחי לעסוק בתחיית הקודש של האומה ולא רק בציונות המצומצמת של 'מקלט בטוח'. הרגשתי שאני מתחבר לדברים, שיש כאן תורה גדולה, אלא שלא הצלחתי לראות את זה פועל בשלמות במציאות. יש פער גדול בין מה שאנו לומדים ובין היכולת של הציבור לחיות את האמת הגדולה הזאת.

באותה שנה עסקנו הרבה בסוגיה הבוערת של גזירת הגירוש מגוש קטיף ונסענו לעשות שבת ביישוב נצרים. מעולם לא הייתי בגוש, בשבילי זה היה ה'שטחים'. ההיכרות היחידה שלי עם המקום הייתה באמצעות כלי התקשורת, והם סיפרו לי מדי ערב שגרים שם מתנחלים משוגעים.

מה שקרה לי שם הפך לי את החיים. זה התחיל בתפילת ערבית של ליל שבת. התפללנו בבית הכנסת המדהים של היישוב, אך לא הצלחתי להתרכז בתפילה. מצאתי את עצמי מתבונן בגברים, איך הם מתפללים בדבקות, בשמחה ובמאור פנים שמקרין עליי בעוצמה וחודר לתוכי. איך אני נהיה כזה?

הילדים שהיו בבית הכנסת משכו את תשומת ליבי. נשיתי בקסמם ובקול התפילה שלהם. מצד אחד המראה שלהם שידר לי תום ילדות, טהרה ועדינות של קודש, ומצד שני שפת הגוף שידרה עוז, עוצמה וגבורה. איך מגדלים ילדים כאלה?

בסוף תפילת ערבית יצאנו לרחבת בית הכנסת. תושבי היישוב שרים ורוקדים במעגל, ואני רואה את כל המשפחות, הגברים, הנשים והילדים שהולכים לביתם ולנגד עיניי עולה הפסוק 'מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל'. איזו צניעות כובשת, לא רק בלבוש, גם במידות, בהליכות, בדרך ארץ, במאור פנים, בטהרה ובקדושה. איך מקיימים משפחות כאלה?

החויה הזאת נמשכה לאורך כל השבת גם בשאר התפילות, בסיוור שהיה לנו ביישוב ובמפגש עם התושבים. כל השבת הייתי בסערת רגשות שהלכה וגברה. מה זה הדבר הזה? מה אני רואה כאן? איך בונים דבר כזה?

פתאום התחברו לי המון דברים. כל המושגים של חול וקודש שביררתי במהלך השנה כמו תורה, יראת שמיים, קדושה, טהרה, חינוך לתום, כלל ישראל, עם ישראל, ארץ ישראל, התיישבות ועוד, פתאום הכול התחבר לי. לנגד עיניי הופיעה קהילה שהיא מודל מושלם לאנשים שעוסקים בחקלאות ובכלכלה וחיים חיי מעשה, שנובעים מתוך חיבור הרמוני ושלם לתחיית הקודש של האומה.

הגענו לסעודה שלישית, רעואו דרעווין. לא הצלחתי לאכול הרבה, יצאתי מחוץ לאולם שאכלנו בו ופגשתי שם את הרב זאב פרידמן. אני זוכר את עצמי מתבונן בשקיעה המדהימה של נצרים, ובתחושה של מעין עולם הבא אני אומר לו: זהו, עכשיו הכול ברור לי, פה האמת, איך אני נהיה חלק מהדבר הגדול הזה?

חודש אב תשס"ה. הימים ימי הגירוש הנורא. לא הייתי מסוגל להגיע לגוש יחד עם כל המכינה, הרגשתי שזה גדול עליי כל המאבק הזה. ישבתי בבית, ראיתי את הגירוש מתרחש דרך הטלוויזיה, שמעתי את השידורים המסיתים והחד-צדדיים ופשוט התקוממתי. זהו זמן חורבן! איפה עם ישראל? איך כולם ממשיכים רגיל בחיים שלהם? הקניונים וחופי הים מלאים באנשים.

הבנתי שמה שחסר לנו בעם ישראל זה החיבור לזהות היהודית שלנו, שהתודעה הלאומית שלנו תהיה מחוברת לקודש, כמו בקהילת נצרים. מאז, אותי באופן אישי, זה דחף לעסוק בחיזוק התודעה היהודית של עם ישראל במעגלים שונים. וכל זה הרבה בזכותה, בהשראתה ומכוחה של השבת היחידה ההיא שזיכתי לעשות בקהילת קודש נצרים תיבנה, תיכונן ותתפשט לכל עם ישראל. ●

בית הכנסת ע"ש אורון שאול הי"ד בסג'עיה

2 "שלום ידידיה, כאן יונתן פולק. ריגשת ושימחת עם הפרסום על בית הכנסת הצנוע על שם הרב חנן פורת שזכינו לבנות בבית חאנון שתיהרס, תיבנה ותיכונן מחדש במהרה!

האמת שהסיפור מתחיל בבית כנסת אחר שזכינו לבנות: לפני כשלושה חודשים גויסנו שוב לסבב רביעי. לחמנו בתחילה בסג'עיה כחודשיים. בליל שבת נקראנו למשימה שגרית של אבטחת השמדת מנהרה, ממש לא רחוק מהמוצב. כשחזרנו גיליתי שזאת הייתה המנהרה שבה נחטפה גופתו של אורון שאול הי"ד לפני יותר מעשור בצוק איתן. באותו רגע עברה בי צמרמורת. הייתי אז שריונר בסדיר, מאחורי נסע הנגמ"ש של אורון וצוותו הי"ד שעלו באש ובסערה השמימה, באותו לילה נורא שבו נפלו 13 חיילי גולני בפשיטה על סג'עיה. והנה עכשיו בחסדי שמיים זכינו להשמיד את הרשע ממש במקום שבו לחמנו. להשמיד לתמיד.

כשחזרנו למגן הקטן שלנו הרגשתי שצריך לעשות משהו לזכור של אורון הי"ד, שהרי הוא נהרג ונחטף ממש מטרים ספורים מהמקום שבו נמצא המגן. חשבתי להקדיש את האוהל הזמני של התפילות לבית כנסת על שמו של אורון הי"ד. התלבטתי לגבי השם. בהתחלה חשבתי על 'זשבו בנים לגבולם', שם שיבטא את החזרת גופתו של אורון ואת חזרת עם ישראל לאדמתו בעזה. לבסוף מישוהו הציע את השם 'זחורב שאול לא תשוב ריקם', פסוק שמזכיר כמוהו את אורון שאול, את 'חרבות ברזל' וכן שחרבו של שאול לא תשוב ריקם, אלא תמשיך ללחום עד תום וחורמה גם כעשור אחר כך. זכינו לשדרג את בית הכנסת בשטיחים, שולחנות, בימה, והכול תוצרת המקום... מטומאה לטהרה.

בחדש האחרון הוקפצנו לבית חאנון (באופן אישי הצטרעתי שעזבנו את בית הכנסת המושקע בסג'עיה שלצד פורק, המגן היה זמני על אף שכוחות נשארו במרחב. אבל בטוח שהיה לו ערך נצחי), שם היו הרבה מניעות ועיכובים להקמת אוהל בית כנסת. ולבסוף, כשהוא קם, חשבנו: איך נקרא לו הפעם? אחד החבר'ה הציע את השם 'בית חנן' - על שם הרב חנן פורת זצ"ל, שזכה להיות מבוגר ארץ ישראל הגדולים ורוחו מלווה אותנו עד היום.

השבוע אנחנו משתחררים ומתפללים שצה"ל ועם ישראל לא יפסיקו לכתוש את האויב עד הכרעתו, ועד שנוכל לחזור להקים ולבנות את נחלת השם בכל רצועת עזה. אז יישר כוח לך ותודה גדולה על העלאת הדברים והדחיפה הגדולה לניצחון מלא בעזרת ה'. אם הרוח שנושבת בבתי הכנסת הקטנים האלה שהקמנו תהיה גם הרוח במטכ"ל, בצמרת הצבא - נהיה במקום אחר לגמרי."

3 את המכתב השלישי קיבלתי מיובל יוסף מגבעת אולגה. אני מכיר את הפעילות החשובה שלו כיום בארגון 'חותם', אבל לא ידעתי איפה הכול התחיל:

"בשבוע שעבר הבאת כאן את דבריו המרוממים של הרב ציון טוויל, הרב של נצרים תובב"א, ותיארת את חיי התורה בגוש קטיף בכלל וביישוב נצרים בפרט. לקחת אותי אחורה בזמן, לפעם הראשונה והאחרונה שהייתי שם, אך השפיעה על כל החיים שלי.

הסיפור שלי מתחיל כתלמיד בתיכון רופין שבעמק חפר. בסוף כיתה י' התחלתי להתקרב יותר למסורת ולחזק את הקשר שלי לזהות היהודית. בכיתה י"ב שמעתי שיש מסגרות שונות שאפשר ללמוד בהן תורה לפני הצבא כגון מכינות קדם-צבאיות, ישיבות הסדר וישיבות גבוהות. לא היה לי מושג מה ההבדל ביניהן. לאחר כמה בירורים קצרים, בלי שהבנתי לגמרי לאן אני הולך, איכשהו התגלגלתי למכינת

שלושה טורים הקדשתי כאן (לעת עתה) לציון 20 שנה לגירוש מגוש קטיף. כל אחד מהם עורר תגובות וגם זיכרונות אצלכם הקוראים. תודה לכל המגיבים והמשתתפים. שלוש מהתגובות אני רוצה, ברשותכם, לצטט. אני חושב שהן מרגשות וחשובות לא פחות מהטור שאליה התייחסו.

1 "שלום ידידיה, כאן אסף זולדן. כתבת על החופה של הכלה ניסנית קליין, שנקראה על שם היישוב שממנו גורשה משפחתה, שנישאה לאחרונה ללבנון מנחם ארציאל, התינוק האחרון שנימול בבית הכנסת של נווה דקלים בשבת האחרונה של היישוב, רגע לפני הפינוי. אני רוצה לספר לך על השבת האחרונה של חומש, ועל הקידוש האחרון שנערך שם, רגע לפני הפינוי, לרגל הולדת בת, בתנו שלנו.

ביום חמישי, י"ג מנחם אב תשס"ה, לפנות בוקר, יצאנו באמבולנס מביתנו שבחומש למרכז הרפואי לניאדו בנתניה. הכול מסביב סער. בחדר הלידה עוד קיבלנו דיווחים מאח שלי, שהיה אז בגוש קטיף, שם כבר הפינוי היה בשיאו.

ברוך השם, נולדה לנו תינוקת בריאה ושלמה. היה ברור לנו: השבת הקרובה היא שבת אחרונה בחומש. זה רגע שאי אפשר להחמיץ. הילדים חיכו לנו, הלב קרא לחזור. ביקשנו מהרופאים להשתחרר כבר למחרת, ביום שישי, והם נעתרו. וכך בצוהרי יום שישי הגעתי לניאדו עם הסובארו הישנה, לקחת את אשתי חנה ואת התינוקת בחורה הביתה, לחומש. גם הבן הקטן בן השש הצטרף. אבל הדרך הייתה רצופת מחסומים. בכל מחסום עיכובים, הסברים, טלפונים, אישורים, המתנה... מחסום ועוד מחסום, וברכב תינוקת בת יום בחום הלוהט. ובכניסה האחרונה לחומש - עיכוב נוסף. קצין שלא מאפשר לנו לעבור ללא אישור מהדרג הבכיר.

אנחנו - אישה אחרי לידה, תינוקת, ילד קטן ואב - רק רוצים לחזור הביתה, אבל נדרשים אישורים מיוחדים, הליכים שלא ניתן להבין. הכאב זועק: איך הידרדרנו למצב שבו חיילי צה"ל, שאמורים להגן עלינו, הפכו למכשיר בירוקרטי מנותק? איפה הלב, איפה ההבנה, איפה הרגישות? אני רוצה להדגיש: לא הרגשנו מסכנים באותם רגעים. להפך. הרגשנו רחמים על החיילים המסכנים, שעברו שטיפת מוח וטשטוש נורא. וזה עוד לפני החיילים שגירשו בפועל.

זה לא נגמר שם, בימים ההם לפני 20 שנה. מכוונות דיקטטוריות ממשיכות עד היום להגנס תודעה: קצינים, חיילים, מדינאים ועיתונאים מושפעים מקרנות זרות, ממיליארדים שזורמים כדי לעצב מחשבה ולשנות זהות. מסורת ישראל, אהבת הארץ, קדושת התורה - כל מי שמאמינים בערכים האלה נדרשים כיום לעמידה איתנה, לגבורה. אסור לתת לכך מקום. לא בצבא, לא באוניברסיטאות, לא בבתי הספר. לא לתת לגיטימציה למחיקת הזהות היהודית. זו משימת הדור, לעצור את החינוך העקום הזה. ברוך השם, רוב מוחלט בעם ישראל לא קונה את התרעלה הזאת, אבל הנזקים של האליטות רבים.

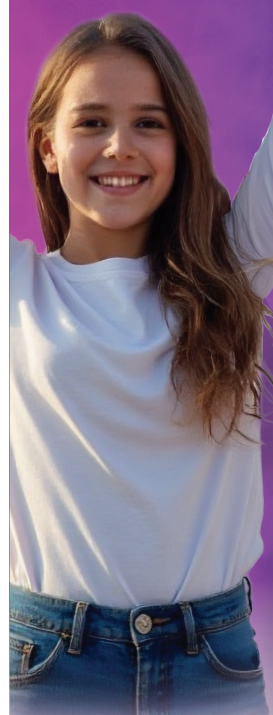
אבל השבת ההיא בחומש - הייתה ניצחון. שבת של שמחה, של אמונה, של התעלות. שבת שבה קידוש הוא קידוש. שבת של המלכת השם, של המוני אנשים מסורים שהגיעו בערב שבת דרך ההרים, השבילים, ולא נכנעו למחסומים. אלפי בני נוער ומשפחות, אלפי תומכים גיבורים ושמחים. ריקודים, מניינים, לימוד תורה.

כמוהן שחיכה לנו בית ערוך ומסודר (אגב, בחדר חיצוני התגוררה משפחה שבאה לחזק...). אחד הפעילים המרכזיים בשבת, כמו בכל התקופה ההיא, היה אחי עידו (עידודי) הי"ד, שנרצח בפיגוע כעבור כשנתיים. אפשר להתרשם מהרוח שלו בסרטון שבו רואים את הנאום העוצמתי שלו, לאחר שהמגרשים פרצו לביתו בחומש. עידודי הוא שביקש מסבא שלי לתרום אז כיסא של אליהו לחומש. סבא, שהיה ניצול שואה מעורר השראה, תרם את הכיסא לבריתות. לאחרונה הכיסא הזה חזר הביתה, לחומש.

מאז ועד היום, חומש הייתה ותישאר סמל של גאווה יהודית, של עמידה על הערכים, של מסירות נפש. והשבת הזו עם הקידוש ההגיגי שלנו - הייתה מרוממת במיוחד. חיפשנו שם לתינוקת שיבטא את הכיסופים שלנו למלכות אלוקית, מלכות שמכוננת לשם שמיים ולא לעקירת שם שמיים. וייקרא שמה בישראל: מלכות!"

יש לנו כנפי רוח

90 שנה
לפטירת הרב זצ"ל

קריסטל: ירון ורדי | מרת: ירון ורדי | אילן: ירון ורדי

נאמן: ירון ורדי

ג'א'אלול

מצדיעים לציבור הדתי לאומי ומפעליו

במעמד:
משה ליאון ראש העיר ירושלים
בצלאל סמוטריץ' שר האוצר
חגית משה סגנית ראש העיר ירושלים

ל' אב - א' אלול | 24-25.8

בבנייני האומה ירושלים

מיצג נופלים
מרגש

תערוכת ענק ייחודית

חדר בריחה • מתחם נוער
מתחם קטנטנים • מתחם לימוד ועוד...

"אורות" המופע המרכזי

בהשתתפות: ישי ריבו | ביני לנדאו | אברהם פריד
שמואל | יונתן רזאל | רחל גולדברג
יהודה סעדו | רועי ידיד | אליון שדה
בהנחיית: עודד הרוש ואורית מרק אטינגר

ג'אלול יש לנו כנפי רוח

עלות כניסה: 20 ש"ח בלבד! | לכרטיסים חפשו:

מופעי
צהריים
וערב

צימרים בערפל

- הלוי?
 - שלום וברוך הבא למתחם "חתול בשק" בגליל המערבי.
 - היי, אני רוצה לסגור צימור, תרשמי אשכנזי.
 - חכה רגע אדוני, אתה לא רוצה לשמוע קצת פרטים?
 - אה כן, כמובן, יש מזגן בצימור?
 - בטח.
 - אז תרשמי פרטי אשכנזי.
 - רגע אדוני, לאן אתה רץ? בוא תשמע רגע על המקום.
 - מה יש לשמוע, אמרת שיש מזגן, נכון?
 - כן.
 - אז סגרנו.
 - ולא מדאיג אותך בכלל שלמתחם קוראים "חתול בשק"?
 - שם מקסים, מי שחשב על זה גאון.
 - אדוני, אני חייבת להגיד שזה מאוד לא אופייני לשיחות שאני מקבלת בדרך כלל.
 - מה הבעיה?
 - אדוני מבין שאנחנו מסתירים המון בעיות, כן?
 - למי מאיתנו אין בעיות גברת, אני עצמי מסתובב כבר 41 שנה עם קילה.
 - או ווה, אולי כדאי שתטפל בזה.
 - אני בדיוק בחיפושים אחרי בית חולים מתאים.
 - וואללה.
 - איפה שיש מזגן אני סוגר.
 - הבנתי.
 - כן.
 - לאדוני חם.
 - לוחט.
 - בכל זאת אדוני, יש אצלנו תהליך, אני צריכה שתשאל קצת יותר שאלות ספציפיות על המתחם כדי שאני אוכל לענות תשובות מעורפלות שמכסות אותי משפטי.
 - טוב, יאללה.
 - תודה.
 - אז מה כולל המתחם שלכם?
 - אז ככה, מתחם "חתול בשק" כולל שני צימרים מעץ, בכל אחד מהם יש ג'קוזי וטלוויזיה 52 אינץ'. מחוץ למתחם בריכה גדולה. קסם של מקום.
 - נשמע פגז.
 - אדוני עכשיו ישאל שאלות ספציפיות ואני אענה מעורפל.
 - טוב טוב. תגיד, הצימרים האלה אמרת שהם מעץ?
 - כן.
 - איזה סוג עץ?
 - טוב, מה נהיית לי עכשיו רפי גינת?
 - אמרת לשאול שאלות ספציפיות.
 - בסדר, אבל זו שאלה שקשה לענות עליה בצורה מעורפלת.
 - למי, הצימרים לא באמת מעץ?
 - בטח מעץ, בטח.
 - איזה עץ?
 - בונה.
 - מה בונה?
 - עץ בונה, מה נעשה.
 - בונה זה לא עץ בכלל, זה שיח.
 - לפי חלק מהשיטות. לפי הרא"ש מברכים על בונה "בורא פרי העץ" אז משפטית כאמור אנחנו מכוסים.
 - טוב מה אכפת לי, העיקר שיש מזגן.
 - מזגן יש.
 - מצוין.
- עכשיו שאל עוד משהו בבקשה כדי שאני אוכל לעבוד עליך.
 - אוקיי. הבריכה שציננת היא בריכה מובנית, כן? לא עילית.
 - הבריכה שלנו כמובן בריכה שקועה.
 - יופי.
 - מאוד שקועה.
 - הא?
 - 50 מטר מתחת לאדמה. יש פה הצטברות מטריפה של מי תהום.
 - ואיך מגיעים לשם?
 - אני אמרתי שמגיעים לשם?
 - יפה, מאוד מעורפל.
 - נכון טוב?
 - מצוין, עכשיו תרשמי אשכנזי.
 - חכה, לא שאלת על הטלוויזיה.
 - מה יש לשאול, אמרת 52 אינץ'.
 - האמת שזה רוב 52.
 - הא?
 - רוב 52. יעני 27. לכל הדעות זה בסדר בדיעבד.
 - תשמעי, אני לא צריך טלוויזיה בכלל, אני רק מזגן מעניין אותי.
 - בסדר אדוני, אבל יש פה תהליך. אתה חייב לפחות לשאול אותי על הניקיון אצלנו.
 - נקי אצלכם???
 - תתבייש לך אדוני, מה זו השאלה המעליבה הזאת? מה נראה לך שאנחנו מנהלים פה אורחן גמלים?
 - סליחה, סליחה.
 - נקי מאוד, אחת ליום אנחנו מנקים את כל הזרדים מהמצעים.
 - למה יש זרדים על המצעים?
 - עץ הבונה חד-שנתי אדוני, הוא נושר עכשיו חבל על הזמן.
 - הבנתי.
 - האמת שזה מקסים.
 - יופי. ומזגן אמרת שיש?
 - בטח. אבל כדאי גם לצאת החוצה קצת לעשות טיול בהרים.
 - לא מעוניין.
 - מה, בגלל הקילה?
 - בגלל החום.
 - כמובן.
 - אז אפשר לסגור?
 - בסדר, רק תשאל אותי קודם על המיקום.
 - איך המיקום?
 - מטרף. 35 דקות מראש הנקרה.
 - יפה.
 - צפונית לראש הנקרה. טכנית אנחנו בלבנון.
 - נהדר. ומזגן?
 - יש.
 - אז סגרנו.
 - מעולה, תן פרטי אשכנזי.
 - אין בעיה. רגע אחד, בעצם יש לי שאלה על המזגן.
 - מה?
 - הוא עובד, כן?
 - בטח עובד.
 - תודה לא-ל.
 - על חימום.

- גבאי: תקרא לנו הפטרה?
 - אני: אה, אוקיי
 - גבאי: תפנק אותנו גם במוסף על הדרך?
 - אני: טוב
 - גבאי: אולי גם תיקח אותנו ככה שק קמח עד הבית?
 - אני: שימי, אתה מגדים
 - גבאי: טוב, אז רק שק קמח
- כל הזמן מספרים לנו שנתניהו שחמטאי, אולי בבחירות הבאות כדאי לבחור מישהו שחזק בקדאוור
- אשתי ואני חוגגים בקרוב תשע שנות נישואין. מהארבע האחרות אנחנו מתעלמים
- עם כל מינוי של נתניהו התקופה שבה לוקח להבין שנעשתה טעות מתקצרת, כך שאת הרמטכ"ל הבא יהיה אפשר לפטר בעזרת השם כבר במעמד המינוי

הג'וניורים

יוצאים לחקור!

גל אורן לרנסט

חוויה
משפחתית
בין הזמנים!

חדש ובלעדי במאחדת ג'וניור!

פודקאסט מעשיר ומלמד

הצטרפו למסע עם הג'וניורים ומומחי מאחדת
יחד נחקור ונגלה מה נכון לבריאות שלנו!

זמין להאזנה באתר מאחדת ג'וניור
ובספוטיפיי מאחדת ג'וניור

להאזנה טלפונית חייגו:
03-3137444

מאחדת
ג'וניור

*3833

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

עד הניצחון

תחת השמש הקופחת, עם ווסט וקסדה שמדביקים את הזיעה לגוף, הם נלחמים בשבילנו באבק הצורב של עזה. הייתי מחבק אותם, אחרי שהטמפרטורות ירדו כמובן

במקום הזה אין חדש תחת השמש. לוחמי מילואים בעזה

במקרה שלא שמתם לב, חם פה. ממש חם. חם כל כך עד שאנשים ברחוב התחילו לחבק אשכנזים רק כדי לקבל מהם משב קליל של קור. כל כך חם עד שהמפגינים למען ניצחון החמאס חסמו את איילון בשביל הסיכוי לקבל שפריץ ממכת"זית. חם עד כדי כך שסמוטריץ' הסכים לתת לנתניהו עוד הזדמנות, רק כדי לקבל ממנו הבטחות רשומות על קרח. כל כך חם עד שהממשלה הגדילה עוד יותר את הסיוע המפלצתי לעזתים בתקווה שהעולם קצת פחות ירתח עלינו. כל כך חם עד שהרמטכ"ל חטף רגליים קרות, והקבינט זרם איתו והחליט בקיבעון לחתור לקיפאון. בינתיים העזתים המורעבים משמינים מנחת, הממשלה מגמגמת, והחייילים שלנו ממשיכים לנוע הלוך ושוב ולהספיג את הדיונות של רצועת עזה בנחלים דביקים של זיעה שבטח יגרמו בקרוב ל'הארץ' להגיד שגם זה פשע מלחמה. מי שלא חווה סיור רגלי או נסיעה בהאמר לווהט עם ציוד מלא לעולם לא יבין זאת. לכן אני כאן, כדי לספר את סיפורם.

כל תוכנית היא בסיס לשינויים

כשהתחלנו את סבב המילואים הנוכחי, אי שם בחודש אייר (נדמה לי שזה היה השנה אבל אני כבר לא לגמרי בטוח), י' המג"ד הדגיש בשיחת הפתיחה שהאויב שלנו הוא לא רק חמאס, הוא גם החום שעובר נגדנו. אנחנו חייכנו חיוך מר. חיוך, כי חשבנו שתוך שבועיים-שלושה חמאס יבוא לעסקה ואנחנו נלך הביתה. מר, כי הבנו שגם הסבב הזה הוא בסך הכול סבב, להנהגה המדינית והצבאית אין שום כוונה לסיים את העבודה, בכל אופן לא עכשיו. מה שכן, חום יולי-אוגוסט אז היה רחוק מאוד. מי חשב שאחרי 90 יום, בשלב המחורפן של החופש שבו הילדים כבר מתירים כל רסן ורצועה, אנחנו עדיין נטחן את הצירים של הרצועה. אני, יש לומר, כבר לא טוחן שטח כמו פעם, כי אני קשיש ונרפה ובאופן כללי החייל הכי גרוע בתולדות צה"ל. אני פריווילג מזגני, התפקיד שלי הוא לשבת בחמ"ל הממוזג ולעזור בלוגיסטיקה, או בשפה פחות מכובסת - לעשות כמה שפחות נזקים. בשורות הבאות אני עומד לספר לכם איך נראה יום ממוצע ברצועת עזה כפי שהוא משתקף מהחמ"ל. רק אקדים ואומר שאני, בניגוד לערוצי תקשורת מסוימים, לא מעוניין לעזור לאויבנו. לכן שיניתי את הפרטים כך שהשמות לא נכונים, המקומות לא אמיתיים, וגם המלחמה לא באמת מלחמה, אבל את זה אתם כבר יודעים.

כלל ברזל בצבא הוא שאנחנו לא תנועת נוער: עמידה בזמנים היא קודש, אין קיצורי דרך, ברגע שנקבעה תוכנית עבודה דבקים בה ולא מעגלים פינות. כלל ברזל נוסף הוא שכל תוכנית היא בסיס לשינויים. מה שאומר שבתשע בבוקר מתכננים לשיבת תכנון, בעשר משנים כיוון, באחת עשרה מחליטים על ישיבה נוספת, בשתיים עשרה הולכים לאכול צהריים, באחת עושים הערכת מצב, בשתיים מאריכים את ההערכה, בשלוש מחליטים שבארבע נודיע שבחמש נתכנס ובשש נקבל החלטה חלוטה ומוחלטת, לא סופי.

בשבע דופקים על השולחן ומודיעים איך תתנהל הלוגיסטיקה למחרת. לדוגמה: בשעה אפס-שמונה-אפס-אפס יתייצבו בנקודה א' פלוגת הנדסה, שני האמרים ושלושה טנקים, שימשכו איתם דייגין אחד, אושקוש סולר, שלוש משאיות וצוללת. בליווי מחלקה מסייעת ורביעיית מיתרים הם יקבלו אל"ף ויצאו לגימ"ל בשי"ן פלוס 300 כדי לפרוש פק"ל מעבר לגב"ל במסגרת מבצע ארכובות שמשון, שהוא, כזכור, המשכו של מבצע תל-אביב גרשון, שעליו הכרנו לאור ההצלחה האדירה של מבצע ערבות דישון. מפקד המשימה הוא מורדי המ"פ, ראשי תיבות של מפקד פלוגה, או מחנה פליטים, או מה

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

להוריד את הווסט במקלחת

מה שקורה בפועל זה שמורדי מגיע לנקודה באפס-שמונה-אפס-שבע עם ההאמרים, שם מחכים לו המוהנדסים, הטנקים, שתי משאיות וצוללת. המשאית השלישית נעלמה בדרך, כנראה הצטרפה בטעות לאיזו שיירה הומניטרית ועכשיו מצניחים אותה לים. הדייגין זה סיפור מצחיק: אתמול הרמ"ט שלח את המנל"ח להגיד לקמב"ץ שיוודא מול האוגדה ובאוגדה אמרו בסדר, אבל היום כשבאו לאסוף את הדייגין אמרו בסדנה מ"פ (מה פתאום), הוא תקול כבר שבועיים, כל האוגדה יודעת. כדי לא לעכב את המשימה חיפשו דייגין פנוי וגילו שיש שלושה - אחד בדיוק יצא למשימה בגזרה אחרת, השני בלי דלק (המתדלק האוגדתי בחופש עד מחר), והשלישי נעלם לפני כמה ימים ואף אחד לא יודע איפה הוא, אם תמצאו אותו אתם בהחלט יכולים לקחת. "נסתדר", אומר מורדי, "מה עם האושקוש?" "אתמול השאירו אותו עם אורות דולקים ועכשיו לא מצליחים להגיע אותו".

"אי אפשר להגיע עם כבלים?" "אפשר, אם יגיע לפה אושקוש אחר".

מורדי מחליט לדבוק במשימה בלי אושקוש ומארגן את הכוח ליציאה, אבל אז מתברר שאף אחד לא יודע איפה המפתחות של הצוללת. במשך שעה מחפשים את המפתחות, מנסים להגיע עם כבלים ובדחיפה, בסוף מצליחים עם הטריק הרגיל של דפיקה קלה על הסטרטר. אחרי שיוצאים לדרך טנק אחד פורס וחל, משאית אחת מתחפרת בחול והצוללת, ובכן, צוללת. אל נוכח השמש האכזרית הם מתקנים את הטנק, מחלצים את המשאית וצוללים גם הם בים של זיעה. כל היום הם עובדים תחת השמש שבהתחלה היא קופחת, אחר כך רותחת, אחר כך בלתי נסלחת, וגם בהמשך היום אין חדש תחת השמש. כדי להגן על העור הם לובשים ווסטים קרמיים וחובשים קסדות שמטרתם למנוע מהזיעה להתנדף. בהתחלה זה קשה, אחר כך גם, אבל אחרי לא יותר משש-שבע שעות הווסט הופך לחלק בלתי נפרד מהגוף, וגם הראש מקבל את הצורה החיננית של הקסדה.

כשהמשימה מושלמת הם מקפלים את הציוד, מוודאים שלא שכחו שום דבר בשטח וחוזרים למגנן, שם אפשר לעיתים לחלוץ את הנעליים ואפילו להתרחץ עם מגבונים, לפעמים אפילו במים מינרליים מבקבוקים. בחלק מהמגננים מותר להוריד את הווסט לפני המקלחת. את ענני החול האין-סופיים של עזה, לעומת זאת, אין שום אפשרות להוריד.

כך מתנהלת המלחמה - ביום, בלילה, בחום, בקור, בשבת, ביום חול, בעצם ברצועת עזה כל יום הוא יום חול. בזמן שאנחנו נאנקים במעבר הקצר בין המזגן של הבית למזגן של המכונית, הם מבצעים את העבודה הקשה והסיזיפית בכל מזג אוויר, בלי להתלונן, בלי להתבכיין, בין אם הם מבינים את המשימה ובין אם לא, בין אם הם רואים טעם ובין אם לא, בין אם הם לא מצליחים להגיע את האושקוש ובין אם בכל זאת לא.

אחיי גיבורי התהילה, ממעמקי החמ"ל הממוזג אני עוקב אחריכם ומעריך אתכם. חזקו ואמצו. הייתי מצדיע לכם, אבל במצב הנוכחי של הלחות אני חושב שגם אתם תסכימו שעדיף שאני לא ארים את היד. ●

בזמן שאנחנו נאנקים במעבר הקצר בין המזגן של הבית למזגן של המכונית, הם מבצעים את העבודה הקשה והסיזיפית בכל מזג אוויר, בלי להתלונן, בלי להתבכיין, בין אם הם מבינים את המשימה ובין אם לא, בין אם הם רואים טעם ובין אם לא, בין אם הם לא מצליחים להגיע את האושקוש ובין אם בכל זאת לא

שנה של התלבטות
או... שנה של משמעות

21.8

יום פתוח אחרון

רגע לפני ש... הופכים
לאוניברסיטה ועם הטבות
של פעם בהיסטוריה

שנה ראשונה חינם לכווולם*

זאת ההזדמנות שלכם גם ליהנות מהמרחב הכי
מדהים בארץ, מרמת הלימודים הכי גבוהה שיש וגם
לעשות את המעשה הכי ציוני ומשמעותי - לגליל
בפרט ולמדינת ישראל בכלל.

בנוסף, ההרשמה לתכנית הייחודית לנשים "מדרשת
תל-חי", לימודי חינוך בשילוב רוח, בעיצומה!

תל-חי
אוניברסיטה בהקמה

לפרטים והרשמה דברו איתנו
*9827 או סדקו את ה-QR:
הסעות חינם מרחבי הארץ

*כפוף לתקנון

פוטו שטח

אשר קורלק היה פעיל נמרץ של גוש אמונים, אבל מצלמה שקיבל במתנה העניקה תפנית נוספת לחייו: התמונות הבלעדיות שצילם באירועים המכוננים של הקמת היישובים לפני חמישים שנה זכו במהלך השנים לחשיפה בכלי תקשורת בארץ ובעולם. כעת הוא מאגד את התמונות הנבחרות בספר אלבומי שמיועד "לכל מי שרוצה לדעת את האמת"

יוסף ארנפלד // צילומים: אשר קורלק

באמצע שנות ה־70 היה אשר קורלק פעיל נמרץ של גוש אמונים. באותם ימים הוא התגורר יחד עם רעייתו רבקה בגבעתיים, אך התפלל מדי שבת במניין של סניף בני עקיבא רמת גן, לצידם של אמנון ודניאלה וייס, פרופ' הלל וייס, כלילה הר נוי, ניסן סלומינסקי ואחרים, כשבאוויר מפעמת קריאתו של הרב צבי יהודה קוק זצ"ל: "איפה שכם שלנו?!". חלק מהחברים נמנו על גרעין אלון מורה ואילו השאר נמנו על גרעין מערב השומרון, שלימים הקים את היישוב אלקנה. "אנחנו היינו יותר ריאליים", הוא מחיך. "חברי גרעין אלון מורה מבחינתנו היו 'המשוגעים'. רצינו משהו ריאלי יותר, ועבדנו על גרעין מערב השומרון".

הוא לא דמיין שבתוך תקופה קצרה ימצא את עצמו עובר לגרעין אלון מורה, משתקע בשטח ואף הופך להיות הצלם הרשמי של גוש אמונים שינציח את ההיסטוריה לדורות. "לצד פעילות הגרעין שלנו, היינו שותפים בפעילות הכללית של גוש אמונים. השתתפתי ברוב העליות כאיש גוש אמונים בתור חבר צוות הלוגיסטיקה", הוא משחזר בשיחה עם 'בשבע'. "אחרי העלייה השמינית לסבסטיה, שהסתיימה בפשרת קדום, קיפלנו את הצידוד. אברהם מינץ ראה שאני עובד טוב, והציע לי: 'למה שלא תישאר איתנו?'. אמרתי לו: 'אתה יודע מה? נשאל את אשתי'. שאלתי אותה והיא אכן הסכימה. יצא שהיינו המשפחה ה־15 בקדום, השתלבנו עוד הרבה לפני חברי גרעין מקוריים".

מתנחלים ב'ניו יורק טיימס' ו'דר שפיגל'

יום אחד קיבל קורלק שיחת טלפון מצביקה סלונים, דובר ומזכיר גוש אמונים: "אני נמצא בארצות הברית וצריך בדחיפות תמונות. תוכל לשלוח לי?" הוא ביקש. לפרנסתו עבד קורלק כמהנדס מכונות במפעל של אביו, אבל מכיוון שהחזיק באמתחתו מצלמה איכותית שהביאה לו חותנתו כמתנה מהולנד, הקפיד לתעד בה את הפעילות של גוש אמונים. זאת הייתה הפעם הראשונה שבה התבקש לשתף מפירות צילומיו, ועוד במשלוח אקספרס לארצות הברית בעידן הטרום־דיגיטלי, שבו הצילום התבצע באמצעות פילמים.

דרך חברים משותפים הגיע לדני הדני, הבעלים של סוכנות הצילום IPPA – Israel Press Photo Agency. "בתוך שעה הוא פיתח את התמונות, ואז אמר לי: אני רואה שאתה מצלם טוב, בוא נעבוד יחד. הוא הבין שאני נמצא במרכז העניינים של גוש אמונים, שהיו חדשות חמות באותם ימים. למרות שעבדתי במפעל המתכת של אבא, הסכמתי והתחלתי להעביר לו חומרים. זה לא היה בתשלום. לא היה לי זמן לעשות התחשבנויות, סמכתי עליו. הוא נתן לי את הפילמים לצילום, זה היה האוצר הכי גדול. בסופו של דבר, הוא לימד אותי את המקצוע, איך לצלם ומה לצלם. הייתי תלמיד טוב. הרבה מהתמונות שצילמתי והעברתי לו נכנסו לתקשורת".

אחרי שהשלב הראשון צלח והתמונות היו בידיו, עבר קורלק לשלב השני: שליחת התמונות לארצות הברית. באותם ימים אבשלום קור הגיע מדי פעם לסייע בשמירות באלון מורה-קדום והפך לחבר קרוב. "שיתפתי אותו במשימה והוא הציע להיעזר באביו, שלמה קור, שהיה בתפקיד בכיר בעיתון 'מעריב' ואחראי על שליחת העיתונים לארצות הברית. בכל יום חמישי בלילה

קוף

הגוש עציון

כל מה שטוב, קרוב!

חאונים וזימרים

מסעדות ועלילות קפה

15 דק' מירושלים 55 דק' מתל אביב

חוות
קשואלה
050-5511772

אמת
הביאר
053-9332349

קואלה
קיר הסיפוס
של גוש עציון
054-6713881

קליבר 3
02-6734334

גן לאומי
הרודיון
ארחנו של
המלך הורדוס
02-5953591

החיות
של סלמה
055-6660897

סיוורים
בית ספר שדה
כפר עציון
02-9935133

מרכז מורשת
גוש עציון
חיזיון
האור קולי
02-9935160

חוות
צומת
02-6495567

ריגוש
טרקטרונים
050-4651888

מעיינות
ומצפורים
יפהפיים

יקה
גוש עציון
02-9309220

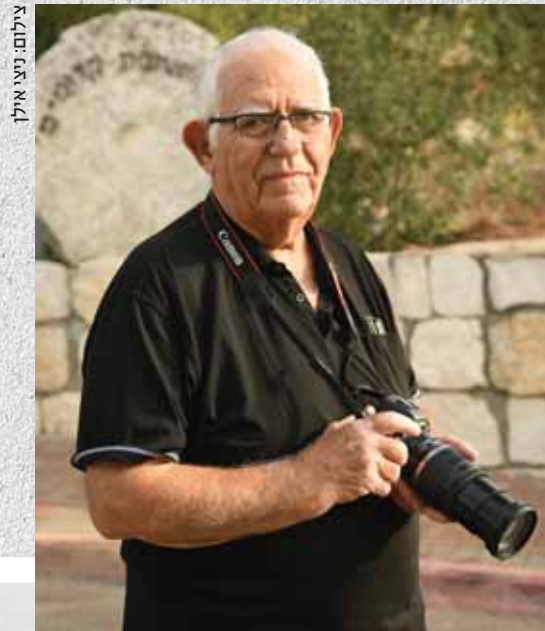
חוות
סוסים
הרודיון
050-8936556

חוות ארץ
האויילים
02-5709768

לכל האתרים והפעילויות חפשו: 'תיירות גוש עציון'

"הספר הזה מספר מה עשיתי, בצורה ממלכתית ואמיתית, בלי קונצים" אשר קורלק

צילום: נצי אילן

תא"ל במיל' אורי בראון, ידיד ההתיישבות, בביקור אצל חברי גרעין אלון מורה

מסוק מביא ציוד לאתר רוג'יב, ברקע העיר שכם בין הרי גריזים ועיבל

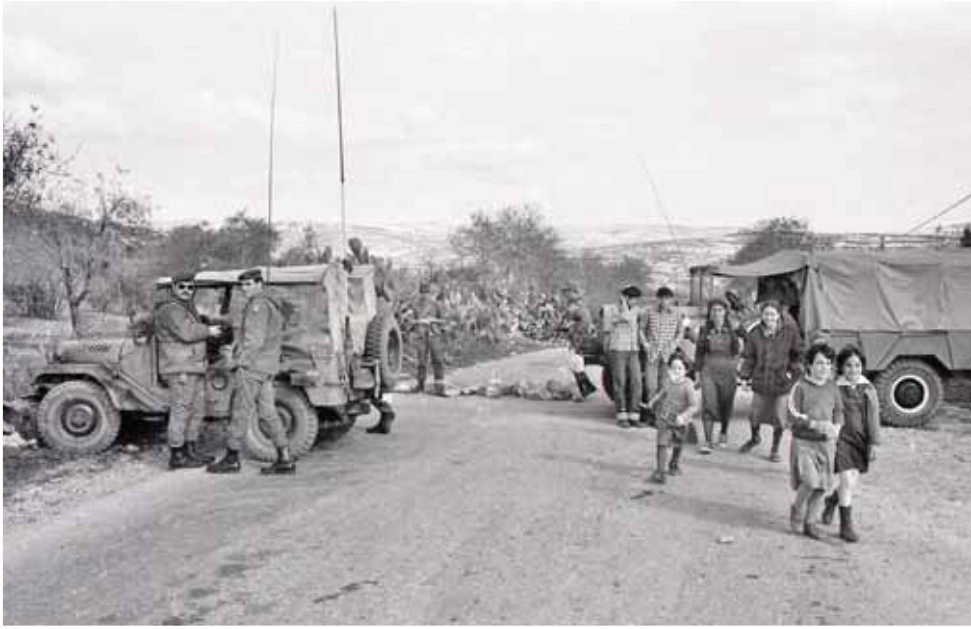
הרב צבי יהודה קוק בטקס הנחת אבן הפינה ליישוב שילה

הסיכום היה שלמחרת בבוקר יחל מבצע העלאת הציוד לנקודת ההתיישבות החדשה. "המנחת היה בטווחים, מאחורי בה"ד 3 - קרוב מאוד לרוג'יב. התבקשנו להכין את הציוד בחבילות שקולות של 750 קילוגרמים. הבאתי מד משקל, ארגנתי את הכול", הוא מספר. בבוקר המסוק התחיל לעשות נגלות, לקראת הצהריים, כשרוב הציוד כבר היה בשטח, עם מבנה ואוהלים, אריק שרון "המקורי" מדגיש קורלק, "הגיע בג'יפ והייתה שמחה גדולה. יצא שאני יזמתי וביצעתי את כל העלייה במסוק, וכמובן צילמתי באופן בלעדי

לשם. הכול היה סלעים וטרשים. רצינו להביא את הציוד שלנו: אוהלים, גדרות, סנדות, וכל מה שצריך להתנחלות. אמרתי לבני קצובר שיש לי קשר עם חברת כים אוויר, שיש להם מסוקים אזרחיים, אז ננסה להיעזר בהם. הוא נתן לי אור ירוק. בדקתי מחירים ויחסית זה לא היה יקר. נפגשתי עם הטייס הראשי של כים אוויר בשדה התעופה בהרצליה וסיפרתי לו את הסיפור. הוא ביקש לוודא שיש לנו את האישורים הנדרשים וחיברתי אותו טלפונית עם תת-אלוף במילואים אורי בראון, שהיה עוזרו של אריק שרון. הם דיברו שתיים-שלוש דקות, ופתאום גילו שהם חברים מהצבא".

מדינה ברוג'יב - בדרך לאיתמר. העלייה הראשונה הייתה בלילה. העלינו חלקי צריף שסחבנו עם טנדר, לפנות בוקר הקמנו את הצריף והתפללנו. עזר ויצמן היה אז שר הביטחון, תוך כדי המשא ומתן עם מצרים, וזה הפריע לו. בתוך יום סילקו אותנו ופירקו את הצריף. ביום ששי עלינו עוד פעם, ואז בא אלוף משנה יוסף לונץ, מושל שכם, בהוראת עזר ויצמן, הביא שניים-שלושה מסוקים גדולים ופינה אותנו. בשבת היינו בתל נוף. הוא לא רצה לקחת שום סיכון". אחרי כמה חודשים, כשהעניינים לא התקדמו, הוחלט לשנות אסטרטגיה. "יצאנו בשיירה גלויה באור יום בדרך לאלון מורה, וכשמחסום צבאי עצר אותנו בסמוך לכפר ג'ית, פשוט התנחלנו שם", הוא משחזר. "פתחנו שם בית ספר שטח. כשהתחיל לרדת גשם, מוכתר הכפר נידב לנו את המבנה הסמוך לכביש. אחרי שבוע-שבועיים אריק שרון וזבולון אמר ביקשו שנתפנה מהמקום והבטיחו: ננסה לאשר לכם את הקמת היישוב ברוג'יב. אחרי כמה ימים חזרו אלינו עם בשורה: הרמטכ"ל רפול קבע שהשטח ברוג'יב נדרש לצורכי ביטחון, ובהתאם לכך יש לגרעין רשות לעלות". קיומו של האישור לעלות לרוג'יב נשמר בסוד מחשש שבג"ץ יתקע את המהלך. קורלק, שצבר כבר ניסיון רב בלוגיסטיקה, הגה רעיון מבריק כיצד להעלות למקום את הציוד להקמת היישוב במהירות, עוד לפני פריצת הדרך שעלולה לעורר סערה. "היה לנו אישור לעלות, אבל לא היה לנו איך לעלות

יצאה מנתב"ג טיסה שהגיעה לניו יורק ביום ששי בבוקר, יחד עם העיתונים 'ידיעות אחרונות' ו'מעריב', שהיו מגיעים ליהודי ניו יורק לפני שבת. בחבילת העיתונים הזאת שלחתי את מעטפת הצילומים לצביקה סלונים, והם אכן הגיעו ליעדם". קורלק התחיל לצלם כתחביב, ועם הזמן והביקוש הפך את הצילום לשליחות. "זו הייתה בשבילי הודמנות", הוא נזכר. "מישהו מימן לי את זה. תמונות שצילמתי התפרסמו ב'ניו יורק טיימס', ב'דר שפיגל' וב'ג'רוזלם פוסט'. דני הדני סמך עליי עד כדי כך שהרבה פעמים היה נותן לי לכתוב את הטקסטים. פתאום נהייתי גם חצי עיתונאי". לצד המגורים בקדום, המשיך להיות שותף בפן הלוגיסטי של פעילות גוש אמונים. פשרת קדום בשלהי שנת 1976, בין גרעין אלון מורה לממשלת רבין ופרס, קבעה שהממשלה נותנת רשות לגרעין אלון מורה להתיישב במחנה קדום באמצעות 30 קרוואנים, שיהיו המחנה הזמני של גרעין אלון מורה. עם הזמן הממשלה הייתה אמורה לדון ולקבוע היכן יהיה מקום הקבע של גרעין אלון מורה. "אחרי המהפך בשנת 1977, שבו הימין עלה לשלטון, על אף הציפיות - ראינו שהדברים מתמהמהים. יום אחד פנו חברי הגרעין לממשלה ואמרו: אנחנו רוצים את מקום הקבע של הגרעין, קרוב לשכם. התחלנו להפעיל לחצים ואיתרנו אדמות

חברי גרעין אלון מורה לאחר שנחסמו על ידי צה"ל בצומת ג'ית

"דני הדני, הבעלים של סוכנות הצילום IPPA, פיתח את התמונות ואז אמר לי: אני רואה שאתה מצלם טוב, בוא נעבוד יחד. הוא הבין שאני נמצא במרכז העניינים של גוש אמונים, שהיו חדשות חמות באותם ימים. הוא לימד אותי את המקצוע, איך לצלם ומה לצלם. הייתי תלמיד טוב. הרבה מהתמונות שצילמתי והעברתי לו נכנסו לתקשורת"

שנים לקחתי קלסרים עם דפי קונטקט של צילומים קטנים והבאתי אותם לספרייה הלאומית. הראיתי אותם לד"ר חזי עמיאור, חוקר היסטוריה יהודית מודרנית, והוא אמר לי: 'יש לך אוצר. בכל ההתיישבות של הציונות הדתית - קיבוצים, מושבים - אף אחד לא עשה משהו שדומה למה שאתה עשית'. הוא בא אליי הביתה, הראיתי לו את הפילמים ואת הקלסרים והוא אמר: 'אנחנו לא יכולים לקבל את זה ככה, צריך לסדר את זה'. הוא הביא לי תוכנה שלהם והסביר לי כיצד ובאיזה פורמט לסדר את התמונות. הייתי צריך לעבור על כל הסרטים ולסדר: מי, מה, מתי, איפה, איזה אירוע, מי האורחים, מי מופיע בתמונות, ובעצם לשחזר את הכול".

לפני כשנה סיים את עבודת הנמלים של סידור ותיוק ארכיון ההתיישבות המפואר, והגיש אותו לספרייה לאומית שהעלתה אותו לרשת. אחרי שעלה הארכיון, החליט קורלק להגשים חלום ישן: לקחת מבחר צילומים ואת הסיפורים מאחוריהם ולהפוך אותם לספר אלבומי שנקרא 'העפלנו, אל גב ההר העפלנו' - כמאמר השיר של לוי קיפניס. הספר החדש, שצפוי לראות אור בקרוב, מביא את הצילומים והסיפורים מראשית ימי ההתיישבות בשומרון מזווית אישית ואוהבת. "פרט לכך שזה סיפור החיים שלי, זה הסיפור של כל ההתיישבות: מה עשינו ב-20 השנים הראשונות, שהתחילו לפני 50 שנה. זה התייעוד היחיד. הדור השני בקושי יודעים מה עשינו. הספר הזה מספר מה עשינו, בצורה ממלכתית ואמיתית, בלי קונצ'ים".

בין השאר הספר מביא את הסיפורים על הקשרים של המתגוררים עם הערבים. "ביקרנו אותם במסגרת הטיולים הקבועים שהיינו מקיימים באופן קבוע בימי שישי בבוקר. היה לנו בחור אחד, משה ורמן, שלאבא שלו היה מכון תערוכות והיו לו קליינטים בשכם. באחת הפעמים נסענו לבקר אותו בקסבה של שכם, ושם צילמתי תמונה של פיתות עם לבנה שהכין לנו. אחרי הרצח של עפרה מוזס הי"ד ליד אלפי מנשה, באו כל ראשי הכפרים ועשו סולחה", הוא מתאר את המציאות באותם ימים.

"הספר הזה מתאים לכל מי שרוצה לדעת את האמת, לכן גם צילמתי הפגנות של 'שלום עכשיו'. צילמתי הכול בצורה מקצועית, עיתונאית. לא הסתרתי כלום, הראיתי את הכול, ואת התמונה האמיתית של ההיסטוריה".

ועדיין התגורר ברמת גן. "ישבנו באמצע השבוע בביתה של דניאלה וייס ברמת גן, כשפתאום חנן פורת נכנס בסערה. 'חבר'ה, אני בא עכשיו מןהקריה בתל אביב, וקיבלתי אישור משמעון פרס לקבוצת העובדים שעבדה בגידור של הבסיס הצבאי בהר בעל חצור לישון שם בלילה במחנה הירדני הנטוש, ליד הכפר עין יברוד. צריך לבשר להם את הבשורה'. אמרתי לו: 'חנן, אני רואה שאתה עייף, מעכשיו אני אהיה הנהג שלך'. יצאנו בשעה מאוחרת דרך ביתוניה, רמאללה, אל בירה, כפר ביתן, עין יברוד, והגענו. היו שם חמישה חבר'ה. אמנן וייס נתן לי בקבוק קוניאק, ושתינו לחיים. כך הייתי בלילה הראשון של גרעין עפרה בבנימין".

ביום שישי בבוקר קיבל טלפון נוסף מחנן פורת: "יש לנו אוהד בשם ירח רום, בעל עסק גדול של גנרטורים. הוא תורם גנרטור לעפרה. תארגן משאית עם מנוף לקחת את זה מחולון לעפרה'. הלכתי לשכן בעל מוסך משאיות, שאלתי אותו אם הוא מכיר חברת משאיות שמוכנה עכשיו לנסוע איתי להוביל משהו ליד רמאללה. הוא ענה שיש 'חברה של חבר'ה 'משוגעים', האחים בן יהודה בפרדס כץ. 'אם הם יסכימו, יש לך מזל'. הרמתי אליהם טלפון, והם אמרו: 'בסדר, אין בעיה, תבוא בעוד חצי שעה לאזור התעשייה חולון'. נסענו ולקחנו את הגנרטור והורדנו אותו בעפרה. חזרתי הביתה עם הלשון בחוץ רגע לפני כניסת השבת".

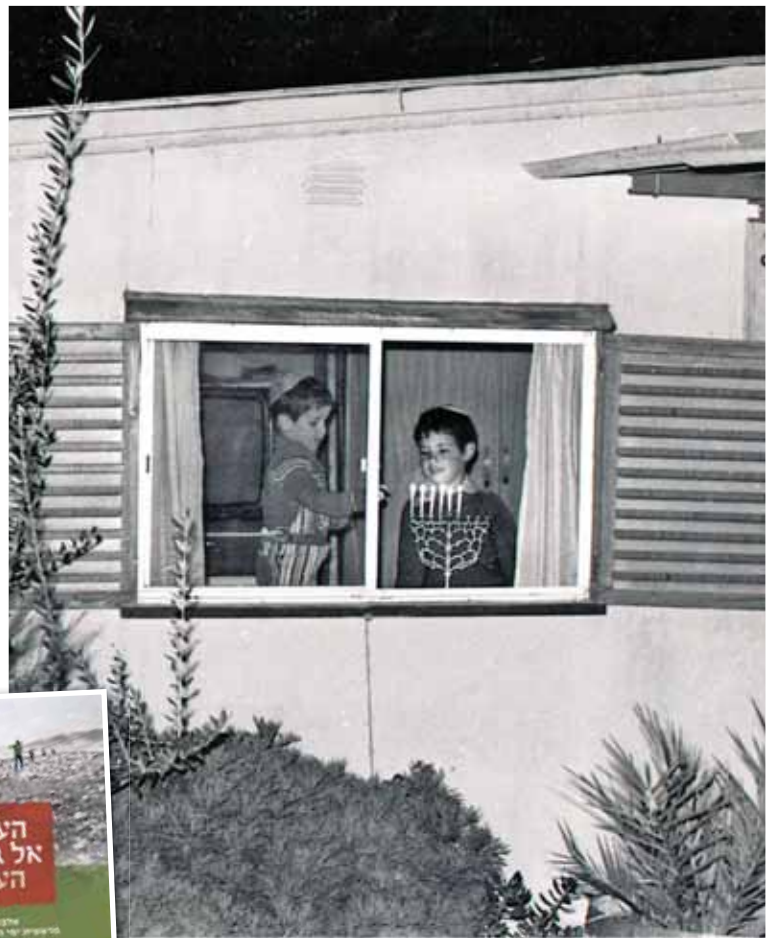
במשך שנים רבות נחבא קורלק אל הכלים. השותפות שלו במפעל ההתיישבות ביהודה ושומרון נותרה מאחורי הקלעים, ולו בשל העובדה שהוא היה זה שהחזיק במצלמה ועסק בתייעוד האירועים ההיסטוריים. התמונה היחידה המוכרת לציבור שבה הופיע בעצמו הייתה כאשר הרים על כתפיו את חנן פורת בתמונה המפורסמת שלו לצד הרב משה לוינגר בריקודי השמחה בסבסטיה. קרוב ל-40 שנה המתינו התמונות בארכיון שלו, עד שהיישוב קדומים התכונן לחגיגת ארבעה עשורים להקמתו. מטבע הדברים, אחת הפניות הראשונות לקבלת חומרים היסטוריים הייתה אליו. "מכיוון שכל התמונות השתמרו אצלי בצורה פיזית, היה צריך לעשות סדר ולסרוק אותן", הוא מתאר. "אחרי כמה

וביישובים נוספים שקמו: שילה, עפרה, שא"נור, הר ברכה, יצהר ועוד, כמו גם מאבקים, הפגנות, צעדות, טקסים, פריצות דרך וחתימה מתמדת להמשך ההתיישבות בכל השומרון, ובמיוחד בגב ההר, סמוך לשכם", הוא מציין. "מכיוון שהתמקדתי בעיקר בלוגיסטיקה ולא בפוליטיקה, זה מה שאיפשר לי להתפנות ולצלם את העשייה שסביבי. כשהלפנו השנים העסק כבר היה יותר רגוע ולא היו מלחמות גדולות, לאט לאט צילמתי פחות", הוא מסביר. סיפור מרתק נוסף נסוב על השותפות שלו בהקמת היישוב עפרה. היה זה עשרה חודשים לפני שעלה להתיישבות באלון מורה-קדום

את המאורע יוצא הדופן. עוד באותו יום נסעתי לדן הדני בתל אביב. הוא פיתח מיד את הסרטים, ושלח במונית שלוש תמונות גדולות לטלוויזיה הישראלית".

"לחיים" בלילה הראשון בעפרה

לאורך השנים ליווה קורלק הקמת יישובים רבים ביהודה ושומרון, הן בפן הלוגיסטי והן בפן התייעודי. בעזרת המצלמה שבאמתחתו הוא קיבץ ארכיון נדיר של תיעוד ראשית ההתיישבות בשומרון בכלל וקדומים בפרט. "תיעודי את הימים הראשונים ביישוב קדומים,

הדלקת נרות באלון מורה-קדום 1977, במלאת שנתיים לעלייה למקום

"עד היום בכיתי על עם
ישראל, עכשיו אני בוכה
על עצמי". כנרת עשור

"אני משפחה עבר מלא"

כשהיא לבושה בג'ינס ונטולת חזות דתית, כנרת עשור מדברת על גאולה ותחיית המתים בלהט שלא היה מבייש דתי מבטן ומלידה. מאז ששכלה את ילדיה סהר ומעיין ז"ל בשיטפון בנגב, יצאה למסע בכל רחבי הארץ שמטרתו התעוררות להבאת המשיח, וכמה שיותר מהר

רבקי גולדפינגר // צילום: יגאל חננייב

"המהות שלי זה להיות אמא"

כנרת לוי עשור, בת 50, נשואה לשחקן העבר בקבוצת הכדורגל מכבי תל אביב ניני עשור. לשניים נולדו ארבעה ילדים: מעיין, תומר, סהר וגיא. היא נולדה וגדלה בטבריה, ועד לאסון הייתה מאמנת מנטלית. "גדלתי בבית לא פשוט בכלל", היא מספרת. "היו הרבה מריבות והרבה ויכוחים בבית. אני החמישית מתוך שישה ילדים". כשהייתה בת חמש נפלה לבור עמוק באתר בנייה סמוך לבית הוריה. "בבור היו מוטות ברזל וניצלתי בנס. אבל באותו יום שאני ניצלתי, נולדה אחותי הקטנה ליאת. אמא שלי, שנבהלה מאוד מהנפילה שלי, ילדה לידת חירום בחודש שישי ואחותי נולדה עם שיתוק מוחין".

את מספרת על ילדות לא פשוטה, איך זה השפיע עלייך?

"זה עורר בי את המחשבה איזו אמא אני רוצה להיות, איך אני רוצה שהבית שלי ייראה, איך אני רוצה שהזוגיות שלי תיראה ואיך אני לא רוצה. כל מה שראיתי, עשיתי הפוך", היא אומרת בחצי חיוך. "כשהייתי בת 14 ההורים שלי התגרשו. נשארו לגור עם אבא שלי, אני ואחותי הקטנה. באותן שנים ממש הכנתי לי תרשים אילו חיים אני רוצה שיהיו לי".

אבל מאיפה הכוחות לא לאמץ דפוס התנהגות מוכר ולחולל שינוי כל כך גדול בחייך?

"באמת זכיתי זכות גדולה. עשיתי תיקון. אני הדור המתקן.

היה לי ברור שככה אני לא רוצה להיות. ככה אני לא רוצה לגדל את הילדים שלי. ידעתי שכשאהיה אמא, אני אהיה רק אמא, כי זאת המהות שלי בעולם", היא מכריזה. "אני אמא של הילדים שלי. אני גם אמא של אחותי הקטנה

וּם ראשון השבוע, רחבת הכותל המערבי. מאות נשים, גברים וילדים מכל הארץ מסתופפים יחד לצילי השופר. הם לא מכירים זה את זה אבל עומדים יחד מול הכותל, נושאים עיניים לשמיים וזועקים בקולי קולות: "משיח עכשיו!". מי שעומדת מאחורי הכינוס יוצא הדופן הזה היא כנרת עשור, ששכלה את שני ילדיה באסון השיטפון בנחל ציחור לפני יותר משנתיים. מאז היא יצאה למה שהיא מכנה מס'ע חייה - ראשי התיבות של מעיין וסהר עשור - ופועלת במלוא המרץ והנחישות לקדם גאולה ואחדות בעם ישראל.

"אני רק אמא ששורפה על הילדים שלה ותעשה הכול בשבילם, גם אם זה אומר להביא את המשיח", היא מסבירה את הכוח המניע אותה. בחג הפסח לפני יותר משנתיים, בדרכם לחופשה משפחתית באילת, נסחפו בשיטפון עם רכבם שני ילדיה, מעיין בן ה-24 וסהר בת ה-17, תלמידת כיתה י"ב. אחרי יממה מורטת עצבים נמצאו גופותיהם שנסחפו במים השוצפים. מאז היא מתמודדת עם חלל אדיר שנפער בליבה ומקדישה את ימיה ולילותיה לדבר אחד בלבד - משיח.

"אני חיה משיח, ישנה משיח, נושמת משיח. אין לי חיים חוץ מהמסע הזה לקרב את הגאולה", היא משתפת. "הרי אין סיכוי בעולם להכיל אסון נורא כזה ויש לי המון רגעי שבירה שאני קורסת, אבל אין לי פריווילגיה להרים ידיים. אני רוצה את הילדים שלי. אני יודעת בכל ליבי שאפשר לשנות את המציאות. אני לא איזו משוגעת או חולמת בהקיץ, אני לגמרי מציאותית. כי אם כתוב בעיקרי התורה שיש תחיית מתים ויש משיח, אז מי אני שאתווכח עם זה?"

צילום: באדיבור התצלומות

"יש לי קהילה חברתית של עשרות אלפים שאיתי בעניין הזה". עשור בהרצאה

ליאת, שהיום היא בת 45. כל החיים טיפלתי בה, ולפני חמש שנים, כשאבא שלי נפטר, היה ברור שהיא עוברת לגור איתנו. היא מביאה לנו המון אור לחיים. בזכותה אנחנו אנשים הרבה יותר טובים, זאת האמת", היא אומרת בפשטות. "כולם אומרים לי: וואי, כנרת, איזו צדיקה את שאת מטפלת באחותך. שום צדיקה ושום בטיח. ה' זיכה אותנו, נקודה". תהליך ההתקרבות של משפחתה למסורת ולשמירת מצוות החל שנים רבות לפני האסון. "זה תהליך ארוך שאנחנו עוברים עד היום. ה' תמיד היה בחיים שלי. אבל בגיל 27 לקיתי באגרופוביה (הפרעת חרדה, ר.ג.). זה לפחד כל הזמן ומהכול, 24 שעות ביממה. הייתי אימא לשני ילדים קטנים. מעייין היה בן שלוש, ותומר דבורה, הבת שלי, הייתה בת שנה. ובמשך ארבע שנים פחדתי מכל דבר אפשרי. כלפי חוץ תפקדתי על אוטומט, אבל בפנים הייתה סערה גדולה".

אחרי ארבע שנים של חרדות הגיע רגע מכונן אחד שהשפיע על חייה ומשפיע עד היום, כשהתוודעה לתורתו של רבי נחמן מברסלב. "החרדה השתלטה לי על החיים. הרגשתי שאני כבר רוצה את החיים שלי בחזרה ושאני לא יכולה יותר לחיות על אוטומט. באותה נקודה של שפל גיסי זכרוננו לברכה הכיר לי את רבי נחמן, ושם התחילה התפנית בחיים שלי. אני חושבת ששם בעצם ה' נתן לי כלים והכין אותי להיום".

מה דיבר אליך בתורה של רבי נחמן?
"המשפט הראשון שגיסי לימד אותי היה: 'אתה נמצא במקום בו נמצאות מחשבותיך. ודא שמחשבותיך נמצאות במקום בו אתה רוצה להיות'. זה חולל אצלי שינוי עצום. קודם כול הבנתי שאני זאת שמייצרת את הפחדים ואת הרגשות הללו. הבנתי שמחשבה מייצרת רגש, ולאט לאט למדתי להיות בשליטה על המחשבות שלי, כשבצעם היום עם האסון שנפל עליי זה הכלי שהכי מציל אותי", היא מודה. "כי אם המחשבות שלי לא היו בשליטה, אז כל היום הן היו, באופן טבעי כמו כל אמא, על האין. אבל ברוך ה' אני לא שם", היא אומרת. "הבכי שלי הוא לא בכי של 'אין לי ילדים והם לא יחזרו'. הבכי שלי הוא להראות לקדוש ברוך הוא שאני בצער גדול ו'בבקשה תחזיר לי אותם'. זה לא בכי של אין, זה בכי של חוסר", היא מדייקת.

מאז האסון היא לא מבקרת בבית העלמין. "אני לא מתקרבת לשם, רק באזכרות. אני גם אומרת את זה למשפחות שכולות שאני מלווה היום, ואני מלווה המון משפחות שכולות מאז ה-7 באוקטובר: אל תגיעו לקברים, זה עושה לכם רק רע. כי כשאנחנו מגיעים לבית העלמין, שם אין שום תקווה. בבית העלמין לא רואים תחיית מתים, רואים רק סוף. אז אני שליטה על המחשבות שלי, וזה אומר לדעת לברור את המעשים שיפגעו בי ולעשות דברים שייתנו לי אנרגיות ותקווה".

לפני כמעט חמש שנים, בגיל 46, הגשימה עשור את חלומה והפכה להיות מאמנת נשים. "העברתי הרצאה בשם 'הכול מתחיל במחשבה', שבה שיתפתי בסיפור האישי שלי ודיברתי על כוח המחשבה. מתוך ההתמודדות האישית שלי פיתחתי שיטה שנקראת 'מחשבה תחילה', שמתמקדת בכוח המחשבה. התחלתי להעביר את השיטה שלי הלאה לאחרים, והרגשתי שהגעתי למקום שלי בעולם. הייתי מאושרת. לא תיארת לעצמי מה עוד מצפה לי", היא לוחשת. "בערב פסח 2023 כתבתי פוסט ובו הודיתי לקדוש ברוך

שהמשיח יגיע צריך לקום מהספה ולעשות דברים שיביאו אותו. ודבר שני, גם אם כנרת עשור הייתה פועלת וגם אם לא, אנחנו בכל מקרה קרובים לשם. העולם אמור להגיע לתיקונו בשנת ה'6000. נשארו עוד 215 שנים שבהן צריך להתגלות משיח. זאת אומרת שאנחנו בעיצומה של הגאולה", היא אומרת בהתרגשות. "אנחנו הרי רואים מה קורה סביבנו. עם ישראל בייסורים קשים, כמו שאף פעם לא היה. אין בית שלא עובר איזה קושי, איזה אתגר, איזה צער. כולנו באותה סירה, רק שאנחנו לא צועקים לדבר הגכון. אנחנו צריכים לצעוק משיח", היא אומרת בנחרצות.

"סהר נולדה בתשעה באב, ביום שבו היה חורבן ונולד המשיח. אז גם זה נותן לי כוח. כשהיא נולדה אמרתי לבעלי ד'ק שהיא לא תצא עם פרצוף תשעה באב, והיא יצאה הילדה הכי שמחה והכי מוארת בעולם. היא נולדה ביום שבו ה' יכול להציל אותנו". "היא הייתה בת 17 וחצי כשזה קרה, ועכשיו היא הייתה צריכה להיות בת 20. זה גומר אותי. בימי ההולדת שלהם אלה הנפילות הכי גדולות שלי", היא משתפת בכאב. "יש המון בכי. הגעגועים הופכים להיות הרבה יותר חזקים. הסבל הוא 24/7, לא להתבלבל בכלל. מדובר בשני ילדים, ועם כל הכבוד שיצאתי למסע, זה בעל כורחי. אם זה היה תלוי בי, הייתי בטח בבית חולים לחולי נפש. לאבד שני ילדים ועוד להישאר שפויה?" היא מזדעקת. "הקדוש ברוך הוא פשוט עושה איתי ניסים גלויים. זה הכוח. בכל יום מחדש אלה ייסורים קשים, אבל אני מנתבת אותם לאמת של התורה הקדושה. כרגע הילדים לא איתי, אבל אני עושה הכול כדי שהם יחזרו אליי כמה שיותר מהר".

כחלק מפעילותה להשבת הילדים יצאה עשור למסע הרצאות ברחבי הארץ. "אני אעבור בית בית להסביר מה זו אהבת חינוך, מה זו אחדות ומה זה משיח", היא מדגישה. "אחרי האסון אני ובעלי סגרנו את העסקים שלנו ואנחנו ממוקדים רק בדבר אחד - להחזיר את הילדים. אני מעבירה הרצאות, מקליטה את הפודקאסט 'מתים לחזור'. אני מגיעה לאילת, לבאר שבע או לנס ציונה, כל מי שרוצה לשמוע את התקווה שיש לי לתת - אני אצלו. אני באה להגיד לאנשים: שומעים? גם כשיש חושך - לעם ישראל יש תקווה", היא קוראת בהתרגשות. "כשאתה יהודי - יש פתרון לכל בעיה, אפילו למוות. מוות זה לא הסוף. אני האמא הראשונה

הוא שהוציא אותי לגאולה פרטית עם השליחות שלי לעזור לאנשים. שבוע אחר כך קרה האסון". את רגעי האסון היא זוכרת לפרטי פרטים: "יצאנו בשני רכבים מטבריה. ברכב אחד היו מעייין הבכור, סהר וחברה של מעייין. ברכב השני היינו בעלי ואני, אחותי ליאת, הבת שלי תומר דבורה והבן הקטן גיא יוסף. כל הדרך דיברתי איתם. הוויזו לקח אותם דרך מצפה רמון ואנחנו המשכנו דרך כביש הערבה", היא משחזרת. "בשעה 17:42 סהר מתקשרת אליי ומספרת שהם נקלעו לשיטפון נורא. ההודעה האחרונה מסהר הייתה 'אמא, בבקשה תזמיני מסוק' ומאז הקשר עם השלושה נותק. יצאתי מהרכב וצרחתי בקול. ידעתי שקרה אסון גדול. הלב שלי כבר ידע. מזג האוויר היה סוער, ורק למחרת בשעה אחת אחר הצהריים הגענו לבית של אחותי באילת. היינו אמורים לחגוג אצלה את שביעי של פסח. פתחנו מיד חמ"ל לחיפוש הילדים".

אז התחילו שעות של סיטו. "אי אפשר לתאר מה מרגישים. זה היה גיהינום. ואני רק מתפללת ומתפללת, לא עושה שום דבר חוץ מלהתפלל ולהתחנן". כמה שעות אחר כך נכנסו השוטרים לבית של אחותה. אבל גם ברגע האיום, כשבאו לבשר לה על הנורא מכול, כנרת מספרת שהביטה לשמיים וביקשה ישועה. "היה לי ברור למה השוטרים הגיעו. כולם בכו וצרחו. יצאתי החוצה למרפסת ואמרתי: הקדוש ברוך הוא, עכשיו ברגע הזה תשלח משיח. עד כאן, עד הילדים שלי. עכשיו אתה שולח לי משיח. עד היום בכיתי על עם ישראל, ועכשיו אני בוכה על עצמי. חייבים משיח עכשיו", היא מתארת את רגעי הבשורה. "הדבר הראשון שיצא לי מהפה היה: תודה לך ה' שיש לנו את 13 עיקרי האמונה, ששניים מהם זה משיח ותחיית מתים. תודה שהבטחת ותודה שתקיים. אני תמיד רציתי משיח, אבל עכשיו זה הולך לקרות. ובאותו רגע קיבלתי על עצמי שאעשה הכול אבל הכול כדי להביא אותו. באותה שנייה יצאתי למס"ע, כאילו הבנתי שקיבלתי מעכשיו ניהול פרויקט".

ילדה של אור בתשעה באב
את לא חוששת מאכזבה? הרי דורות על גבי דורות ייחלו למשיח והוא עדיין לא בא?
"דורות רצו משיח וישבו בחיבוק ידיים. ככה לא מביאים משיח, מצטערת", היא פוסקת. "כדי

שקמה ואמרה לריבנו של עולם: עד כאן, תחזיר לי את הילדים. בלוויה שלהם הסתכלתי לשמיים ואמרת: ה', אני תמיד רציתי משיח, נכון? רציתי בשביל עם ישראל. עכשיו זה האינטרס הפרטי שלי. ואני הולכת לשגע אותך".

אבל בינתיים עברו יותר משנתיים, והמשיח לא הגיע.

"נכון, אבל תראי מה קורה. בתחילת המסע הייתי לבד. לפני שנתיים ושלושה חודשים, כנרת עשור הייתה האישה הראשונה שדיברה על משיח בעם ישראל בפרהסיא, בלי להתבייש. היום כולם אומרים שאנחנו תקף נגאלים. כל הנבואות הולכות ומתגשמות לנגד עינינו. היית מאמינה שאנשי הגבול יסובבו מעיר לעיר, כמו שכתוב לנו בנבואות? כל תושבי הגבולות שלנו יצאו מהבתים שלהם. אנחנו חיים פרק בתנ"ך. וכשאני רואה את ההתקדמות בנבואות, זה משרה עליי אופטימיות. מההתחלה היה לי ברור שזה תהליך, אבל מה שאני עושה זה לנסות להחיש את התהליך".

צינת שהתפילה למשיח הייתה אצלך עוד לפני האסון, למה הכוונה?

"הבית שלנו צעק משיח גם כשהיה לנו הכי טוב בעולם. ככה גידלתי אותם", היא אומרת. "בימים של הרפורמה המשפטית, אני והילדים מאוד חששנו ממלחמת אחים. רק על זה דיברנו. כמה קיטוב ושיסוי וכמה שנאת אחים. היינו יושבים במרפסת וקוראים: אבא, בבקשה משיח עכשיו. מעיין היה עסוק כל הזמן בלשכנע אנשים שיתעוררו, שהיו טובים יותר זה לזה".

הבן מעיין, שכאב את המצב, גם כתב פוסט שהפך אחרי מותו לווראלי, עם משפט שנותר מהדהד כצוואה: "מתי כולם יבינו שכולנו פה אחים?". "זה בער בו. הוא דיבר וכתב נגד שנאת אחים. מגיל קטן לימדתי אותם שאנחנו מחכים ומצפים למשיח. היינו מתחננים לה' שיעזור לעם ישראל, כי היה ברור לנו שלא ביבי ולא אף אחד אחר יציל אותנו, רק משיח".

בית של גאולה

עשור מתארת תנועה הולכת וגדלה של אנשים שמייחלים למשיח. "אנחנו לא באותו מקום כמו שהיינו לפני שנתיים ושלושה חודשים. הבית שלי

הפך להיות בית של גאולה, סוחף אחריו אנשים. יש התעוררות מטורפת. אנשים רוצים שלום, רוצים אחדות, רוצים לדעת מה זה בכלל משיח. אומרים לי: כנרת, גם אנחנו רוצים להביא את הגאולה. דיבורים שאנשים בכלל לא הכירו קודם. לפני האסון הבית שלנו היה הכי סגור, רק שלנו. והיום יש כאן תפילות מנחה וערבית, שיעורי תורה. יש את המיזם המתוק של מעיין של חלוקת דברי מתיקה. אנחנו רוכשים ממתקים מתרומות ובכל יום רביעי הבית הופך לבית אריזה ומחלקים למשפחות נזקקות, ליתומים ולכל מי שמר לו. פתחנו את

ידעתי שאנחנו שוכחים מהר מאוד, ולכן החלטתי שאת מעיין וסוהר שלי אף אחד לא ישכח. רואים אותם בלי הפסקה ברשתות החברתיות, בפודקאסט שלי ובהרצאות שאני מעבירה. אני כל הזמן מחזיקה את התודעה הזאת של משיח. אני בסך הכול רוצה לתת תקווה לעם ישראל. לצערי, כל כך הרבה הורים הצטרפו אליי בשנתיים האחרונות, גם אנשים שבחיים לא היית מדמינת שירצו משיח, הכי שמאל, הכי לא קשורים לכאורה. והיום הם יודעים שאת הסבל הזה אי אפשר לשאת יותר".

אבל כמו שאמרת, לאנשים יש זיכרון קצר. כבר

"זה הולך וגדל והופך לקריאה ענקית. גם משפחות שכולות מהמלחמה מצטרפות אליי. לצערי יש הרבה. יש לי קבוצה שיצרת, יש בה אימהות שכולות ונשים שאיבדו את הבעלים שלהן, והן עושות הכול כדי שיקריהן יחזרו. היום זה כבר הפך להיות השיח בקול גדול. אנחנו רוצים משיח"

אפשר לראות שוב מחלוקות ופילוג.

"ובכל פעם שזה קורה, ה' מנחית עלינו עוד מכה. לא חבל? לצערי, לפעמים נראה שאנחנו עם קשה עורף", היא נאנחת ומיד מבקשת לסייג: "אבל זה ממש לא הרוב. התקשורת מלבה את אש המחלוקת אבל מדובר רק בקומץ קטן, מלא בכסף, שעושה הרבה רעש. רוב העם סובל ונמאס לו לסבול. אני מגיעה למקומות שלא האמנתי בחיים שאגיע. בשבוע שעבר הייתי בהרצאה במעוז תל אביב. גם בסביון, בקיסריה, ובמקומות שאת חושבת שלא מתחברים - אנשים מתעוררים".

אולי החזות שלך, שהיא לא חזות דתית, פחות מאיימת?

"חד'משמעית. כשרואים חרדית שמדברת על משיח יש מיד חומות הגנה, אבל כשרואים כביכול חילונית עם ג'ינס שעומדת ומדברת על משיח בלי לגמגם, אז מבנים שיהודי שווה תקווה. וכשאתה יודע מה זה להיות יהודי, ואתה מבין איזו מתנה זה להיות יהודי, אז בוודאי שאתה תרצה גם להגיד תודה לה', זה בילד אין", היא משוכנעת.

ואין לך איזה קו אדום שתגיד "עד כאן"? בעוד שנה, או חמש שנים?

"אין סיכוי בעולם. אנחנו בעיצומו של תהליך, ואין שום ייאוש בעולם כלל. גם אם נראה שלפעמים שחור ואנחנו בהולד, אסור לשכוח שבכל מקרה העולם הזה צריך להגיע לתיקונו, ואנחנו בשיא התיקון שלו, ואנחנו צריכים לעשות הכול ולהתפלל שזה יהיה באחישנה ולא בעיתה, ברחמים גדולים ולא בייסורים", היא מתחננת.

חלף עכשיו עוד תשעה באב בלי משיח. זה מערער?

"אני לא חיה ככה", היא מדגישה. "אני חיה כל שנייה, כמו שמצווה עליי ומצופה ממני: אף על פי שיתמהמה אחכה לו בכל יום שיבוא. אני לא עושה חשבונות שמייס. אני גם אומרת את זה

לאימהות השכולות: אל תעשו את זה לעצמכן. יש זמן מסוגל לקדוש ברוך הוא בכל שנייה להביא את הגאולה. ואם זה לא קרה עכשיו - אז בעוד רגע", היא מסבירה. "אני לא נותנת לעצמי לוחות זמנים, כי זה יפיל אותי. התפקיד שלי הוא לשגע את ה', והוא יודע שאני עקשנית. הוא ברא אותי אחת שלא מתייאשת ולא מרימה ידיים, הוא ברא אותי אחת שמשגעת את העולם כשאני רוצה משהו. הוא ברא אותי אמא שמשוגעת על הילדים שלה".

"אחבק ואחבק אותם ולא ארפה"

את מדמינת לפעמים את הרגע שאת כל כך מייחלת לו?

"ברור. כל הזמן", היא משיבה בפנים מאירות. "ואני גם אומרת לעם ישראל: תתחילו לדמיין את הגאולה, כי זה תקף קורה. תתחילו לדמיין את השמחה הגדולה שהולכת להיות כאן. תתחילו, כי גם דמיון ומחשבה יוצרים מציאות. אני רואה שמחה גדולה מאוד. אני רואה את עם ישראל כולו בלבן", היא אומרת נלהבת. "בתמונה האישית שלי אני רצה לילדים שלי והם רצים אליי. מה זו ריצה? טיסה. אבל אני גם רואה אותם מסתלבטים עליי ומתגלגלים מצחוק: אמא, מה קרה? רק הלכנו לרגע ואת הופכת עולמות? ואני מחבקת ומחבקת אותם ולא מרפה".

לא מנחם אותך שהם בעולם האמת וטוב להם?

"סליחה, אבל אותי זה לא מספק", היא משיבה בכנות. "אני רוצה אותם כאן איתי. ונכון שאני עושה הכול כדי שיהיה להם טוב, תודה ה' על הזכות, אנחנו עושים הרבה דברים לכבודם ולמענם. ואגב, אני לא אומרת לעילוי נשמותם, אני לא משתמשת במושגים האלה. כי כשאת אומרת לעילוי נשמת זה מנכיח את המוות עוד יותר. ואני לא עסוקה לא באבל ולא בהבל. אני עסוקה במשיח ותחיית המתים".

בתקשורת כשמוכנים מישו "משיחי" זה שם גנאי.

"אני אשמח שיקראו לי משיחית, כי אני משיחית על מלא. אני לא מתביישת בזה בכלל", היא מחייכת. "ביום של הלוויה בבית העלמין צעקתי ברמקול: ה', אני הבת שלך, אתה אבא שלי, אתה הבטחת לנו שיש דבר כזה משיח? עכשיו, משיח. אמרו לי, סוף סוף קמה האמא הזאת שצועקת משיח, חיכינו לך. כי בזכות מי נגאלנו? בזכות נשים צדקניות. וזה מה שיקרה גם עכשיו".

עם הזמן הצטרפו למסעה של עשור עשרות אלפי אנשים. "יש לי קהילה חברתית של עשרות אלפים שהם לגמרי איתי. הם בתודעה הזאת, בכמהיה הזאת, מה שלא היה קודם", היא מציינת. "זה הולך וגדל והופך לקריאה ענקית. גם משפחות שכולות מהמלחמה מצטרפות אליי. לצערי יש הרבה. יש לי קבוצה שיצרתי, שנקראת 'נשים שיכולות'. אנחנו לא קוראות לעצמנו שכולות, אנחנו יכולות, הכנסנו את ה' יחד איתנו. יש בקבוצה אימהות שכולות ונשים שאיבדו את הבעלים שלהן, והן עושות הכול כדי שיקריהן יחזרו. היום זה כבר הפך להיות השיח בקול גדול. אנחנו רוצים משיח ואנחנו מאמינים שאנחנו יכולים לשנות את המציאות. הגיע הזמן שנאמין בכוחות שלנו". ●

צילום: באדיבות התשפחה

"אני רק אמא שרוכזה שרוצה את הילדים שלה בחזרה". סהר ומעיין ז"

צילום: מאיר אליפור

יוסי בן עטר

33

נשוי לניצה ואב לילד

תושב ירושלים

שדרן רדיו, מנהל עמותת 'חיים בדרך'

התחלה // נולד וגדל בירושלים, בתחילה בשכונות מקור ברוך ונחלאות ולאחר מכן בשכונת רמת שלמה. "היו לי סבים וסבתות ממוצא עיראקי שורשי. סבא יחזקאל היה חברותא של הרב מרדכי אליהו והרב סלמאן מוצפי, ואילו סבא חיים היה בן כיתה של סדאם חוסיין. ההורים השרישו בנו את מסורת יהדות עיראק ואת סיפור העלייה והגבורה". הרביעי מתוך עשרה אחים.

אבא // שמואל בן עטר (61), חלוץ הרדיו הפיראטי החרדי בישראל, בעלים, מנהל ושדרן ב'רדיו כל האמת'. "מגיל צעיר הייתי בורח מבית הספר אל אולפני הרדיו להסתכל על אבי בהערצה וללמוד ממנו איך עושים תקשורת אמיתית בגובה העיניים והאזניים". כיום עוסק בתחום המיסטיקה היהודית ומשדר תוכנית שבועית ברדיו קול ברמה.

אמא // נעמי בן עטר (61). בעבר עבדה בתור כלכלנית בבנק ישראל, וב-20 השנים האחרונות עקרת בית. "נתנה ונותנת לנו הכול, בראש ובראשונה את דרך האמונה שינקה מר' אושר פריינד. תהיה תמים עם ה', ומה ששלך - יגיע אליך".

ספסל הלימודים // מהגן ועד כיתה ח' למד ב'תורה ברמה', תלמוד תורה חרדי ספרדי. "בכל פעם שאני מהרהר על מקום לימוד לבן שלי כשיגדל, אני מקווה שימצא מוסד כמו 'תורה ברמה' ששם דגש על הפיוטים וטעמי המקרא לבני עדות המזרח. הלוואי וישלבו בתוכו לימוד מקצועות ליבה". בהמשך למד בשיבות 'פאר התלמוד' ובישיבה התיכונית 'עוז מאיר'.

סוף האמת // בגיל 16 ניצל את שעת סיום הלימודים המוקדמת בישיבה, והחל לשדר ברדיו 'כל האמת'. "שידרתי לסירוגין תוכניות מוזיקה ודיווחים שונים. אלה היו השנתיים האחרונות של התחנה באוויר. ידענו שאנחנו לקראת הסוף. באותם ימים חוקק הסעיף בחוק שהחמיר את הענישה על שידורים פיראטיים, ובמקביל הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו החלו לעבוד על מכרז לתחנה חרדית ספרדית. שנה וחצי לאחר מכן המשטרה פשטה על האולפנים בשוק מחנה יהודה והורידה את השאלטר. אבי תכנן לגשת למכרז לרדיו הספרדי, אבל הוא כבר היה בכלא".

מתקדם // לאחר שחרור אביו מהכלא בתום תשעה חודשי מאסר שנגזרו עליו, הוא החל לשדר ב'רדיו קול חי'. "גם שם הצטרפתי אליו כמפיק וטכנאי. ברדיו קול חי הכרתי את ישראל פריד, מנהל התוכניות, שכבר אז סימן אותי. אחרי כמה חודשים, כשהוא מונה למנכ"ל תחנת הרדיו 'גלי ישראל', הציע לי לעבוד שם במשרה מלאה כטכנאי ורכז שידורי חוץ. פריד קידם אותי ללא הפסקה".

על מדים // בגיל 21 התגייס לתפקיד מש"ק חינוך בגדוד נצח יהודה. "הייתי אחראי על כ-30 חיילים, חלקם הגדול היו חיילים בודדים, כולם עם רקע דתי-חרדי. תפקידי היה לוודא שהם מוצאים את עתידם באקדמיה, לסדר את ענייניהם מול הצבא ומוסדות הלימוד. תפקיד נוסף היה לשכנע בחורים נושרים על התפר - להתגייס. עשיתי יומיות וכך הצלחתי לעשות צבא ביום ורדיו בערב".

פותח מיקרופון // כרכו שידורי החוץ ברדיו גלי ישראל, נשלח להעביר תוכנית של 'הלילה לא לומדים תורה' בתשעה באב בשכונת קטמון בירושלים. "בין לבין, היו כמה רגעים

נפרדים // אחרי שנת השעיה, הוחזר לשדר את 'יוסי של לילה' למשך כחצי שנה ואז עזב את התחנה. "גלי ישראל היא הבית שהצמיח אותי, קיבלתי שם הזדמנות ובמה מכובדת. התחנה החליטה ללכת לכיוונים אחרים ופחות שמה דגש על ההתיישבות והמגזר. לדעתי זו טעות, אבל נתוני הרייטינג כנראה מצדיקים את האסטרטגיה הזאת".

לילה טוב // לאחרונה הצטרף לתחנת הרדיו 'קול ברמה'. כשלב ראשון, בימי בין הזמנים משדר את התוכנית 'יוסי של לילה'. "קול ברמה משדרת לא רק למגזר החרדי, המוני מאזינים מהמגזר הדתי-לאומי והמחנה הלאומי מרגישים בבית בתחנה הזאת. מדובר בתוכנית קיץ קלילה עם מאזינים, מוזיקה, חידות, נשמה והרבה שמחה ונוסטלגיה".

עו"ד ועו"ד // לצד העיסוק התקשורתי, הוא סטודנט למשפטים בקריה האקדמית אונו. "החלטתי ללמוד לתואר ראשון במשפטים, מכיוון ששידרתי לא מעט ראיונות עם פוליטיקאים ומשפטים. בתחילת הניסיון לקדם את הרפורמה המשפטית, הבנתי שהידע שיש לי לא מספיק, מושגים משפטיים שאבו אותי מאוד. בהתחלה למדתי בשביל הידע, כיום אני שוקל בעתיד קריירה כעורך דין".

פרנסה בחסד // מלבד השידורים

תושבי העוטף והדרום, וככתב גלי ישראל לחצתי לטובת המתיישבים כמו במאבק בעמונה והפסקת הקפאת הבנייה בהתיישבות".

סקופר מגזרי // "הייתי העיתונאי הראשון שהציף את המחלוקת בין נפתלי בנט, יושב ראש הבית היהודי דאז, ובין רבני המגזר. פרסמתי ציטוטים וראיונות שלו שבהם הוא אומר שאין לו עניין בשמיעת הוראות רבנים, וכי השיקולים הפוליטיים הם אלו שמנחים אותו. בזכות הפרסומים שלי, הנהלת המפלגה החליטה לצאת למפקד מתפקדים וזיו ולבסוף אף דחתה אותו בכמה חודשים, כדי שלא יהיה מחטף לטובת בנט. בנוסף לכך פרסמתי את כוונתו של ליברמן כשר ביטחון להפסיק את התקצוב של המכינה בעלי וגרמתי למשבר בקואליציה, עד שנפתרה הבעיה".

השעיה // לפני כארבע שנים הושעה מתפקידו לאחר שלעג בשידור לחברת הכנסת שירלי פינטו ממפלגת 'מינה', תוך הדגשת עובדת היותה חירשת. "זאת הטעות הכי גדולה בקריירה שלי ולצדדי הכי זכורה. הלוואי שהייתי יכול להחזיר את הגלגל לאחור ולא לשדר באותו יום, או לפחות לא להגיד את המילים הבזויות האלה. עם שירלי השלמתי בריאיון משותף בערוץ 13 ואנחנו מתכתבים לעיתים קרובות. היא סלחה לי בלב שלם, ומאו אני משתדל לכבד את הבריות ולראות כל אדם במעלותיו".

של שקט. בתשעה באב אסור להשמיע מוזיקה ואין גם פרסומות, אז מצאתי את עצמי פותח מיקרופון ומתחיל לדבר. הכול זרם לי פשוט וטבעי. ההודעות והגיבוי שקיבלתי ממוריה שלום, מנהלת התוכניות, המשיכו לתוכניות שונות ומזדמנות, עד שב-2013 ישראל פריד קידם אותי להגשת התוכנית היומית 'יוסי של לילה', שבהמשך נהפכה ל'יוסי של ערב' ושודרה עד 2019".

באוויר // במקביל הגיש את תוכנית האיורח השבועית 'מלווה מלכה', שבה בכל שבוע התארח זמר באולפן עם חשיפה לאלבום וריאיון אינטימי. "שימשתי גם כעורך המוזיקה היהודית בגלי ישראל ושידרתי את התוכנית 'חיים כהלכה' עם הרב שמואל אליהו. ב-2021 התחלתי לשדר את 'מרכז העצבים', תוכנית מאזינים בדגש על קולו של העם, ובדצמבר 2022 חזרתי לשדר שוב את 'יוסי של לילה'".

חשמיע קול // ב-2015 מונה לתפקיד הכתב הפוליטי והפרלמנטרי של קבוצת רדיו ישראל (גלי ישראל, רדיו דרום ורדיו 101.5). "הסיקור העיקרי היה נושאים שבאף כלי תקשורת לא ראו לנכון לדווח עליהם, כמו מצוקתם של תושבי העוטף והדרום, מעקב אחרי יישום הבטחות של פוליטיקאים לפרפריה וכדומה. ככתב רדיו דרום הצקתי לפוליטיקאים במעקב אחרי התקדמות חוקים שנועדו להיטיב עם

השבוע בתלמוד הישראלי

סדר נזיקין | מסכת עבודה זרה

דף נ"ג - מגיל נמרוד

בני דור הפלגה בנו את מגדל בבל כדי למרוד בה'. התלמוד בדף זה מלמדנו ש"בית נמרוד", שהיה המלך של הדור שבנה את מגדל בבל - מותר בהנאה, אפילו שהוא עובד זרה. טעם ההיתר הוא שעובד כוכבים שעזב ונטש מרצונו את העבודה הזרה שלו - הרי הוא מבטלה ושוב אינה עבודה זרה. רש"י מסביר ש"בית נמרוד" הוא מגדל בבל שבנו בני דור הפלגה, והם עזבו אותו קשה בלל את שפתם והפיצו על פני כל הארץ.

לקאורה ניתן לשאול: האם זה נקרא שהם עזבו מרצונם? הרי ה' העזיב אותם משם!

תשובת התלמוד היא שאכן ה' הפיץ אותם, אבל היה באפשרותם לחזור אל המקום ולהמשיך לבנות אותו, ומאחר שהחליטו להפסיק, נחשב הדבר שהם עזבו אותו מרצונם ולכן המגדל כבר אינו עבודה זרה.

דף נ"ח - המים שנמצאים במאגר בעיר בצרה

האמורא ריש לקיש הגיע לעיר בצרה שם הבחין שנוכרים תושבי המקום עובדים עבודה זרה למים שנמצאים במאגר ששייך לכל הציבור, ואחר כך יהודים שואגבים מן המים הללו ושותים אותם.

אמר להם ריש לקיש: "אסור לשתות מן המים, מפני שחפץ שעבדו לו עבודה זרה אסור בהנאה מן התורה."

אחר כך שב ריש לקיש וסיפר לרבו, רבי יוחנן, את שאירע בבצרה. אמר לו רבי יוחנן: "חזור מיד לבצרה ואמור להם שטעית, ומותר להם לשתות את המים, מפני שהמים שייכים לכל בני העיר ואין אדם יכול לאסור על האלת חפץ שאינו שייך לו."

★ | מן ההיסטוריה | גוש אמונים

תנועת "גוש אמונים" קמה אחרי מלחמת יום כיפור במטרה לקדם התיישבות יהודית חדשה ביהודה, שומרון, חבל עזה, רמת הגולן וסיני. התנועה נוסדה בט"ו בשבט תשל"ד, בכנס שנערך בביתו של הרב חיים דרוקמן. הרב צבי יהודה קוק והרב אברהם שפירא היו בין מנהיגיה הרוחניים של התנועה. פעילי גוש אמונים הקימו את ההתנחלויות הראשונות באלון מורה, סבסטיה ומקומות נוספים, בניסיון לגרום לממשלה לאשר את ההתיישבות. כאשר עלה הליכוד לשלטון ב-1977 קיבלה התנועה תמיכה ממשלתית, ובמסגרתה הוקמו עוד יישובים רבים. התנועה התפרקה בשנות ה-80 וחלק מחבריה השתלבו בפעילויות ציבוריות במסגרות שונות.

ביחד ננצח!

התלמוד הישראלי הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי השואף להעניק כלים לחיבור משמעותי ועכשווי לערכים יהודיים וישראליים, תוך חיזוק הזהות והעצמת הקשר

לתרבות ולמורשת ישראל

סירקו והצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה לתכנים נוספים: talmudisraeli.co.il

במגרש הביתי

"ישן מעט מאוד, בתשע בבוקר אני כבר במשרדי העמותה עד שעות אחר הצהריים. בשעות הערב אני בלימודים וגם משדר. בשמונה בערב אני משתדל להיות בבית ולהרדים את שמואל, ובמהלך היום מדבר איתו בטלפון לפחות שלוש פעמים. אני נהנה לשחק איתו והוא עושה אותי לאב מאושר ביותר."

"היום החשוב ביותר. משתדל לענג את השבת במאכלים טובים: סטייק אנטריקוט שאני מכין בעצמי, והדגים הנפלאים של ניצה אשתי."

"שומע הכול חוץ מחזנות אשכנזית ואופרה. מאוד אוהב פיוטים, משה חבושה מבחינתי הוא גדול זמרי ישראל."

ר' אושר פריינד זצ"ל. "החסדים שהוא עשה והנחיל לחסידיו ולעולם כולו הם ים של חסד ורחמים ואמונה פשוטה."

"לעשות לפחות תואר שני ואפילו דוקטורט."

"למות. אני כל כך אוהב את החיים האלה, שאני מפחד לאבד אותם. אבל יש לי אמונה שהכול מאיתו יתברך ואני אומר תודה לה' על החיים."

"ביחד עם ניצה אהיה אבא לפחות לעוד ארבעה עד שישה ילדים, ונוכה בקרוב לקנות דירה בארץ ישראל."

והלימודים, מנהל את עמותת 'חיים בדרך' ואת מיוזם 'קרן החסד המרכזית' במטרה לסייע בהקמת מערך גיוס המונים למקרים שהצד המבקש מנותק מהעולם הטכנולוגי. "לאחרונה קיבלתי פנייה ממשפחה מאלעד שהבית שלהם נשרף. הגיע אליי ראש המשפחה, אב לעשרה ילדים, כשהוא חסר אונים לאחר שהקופה המקומית שם אספה לו סכום קטן. זיהיתי שהאשה מדברת מהלב, צילמתי אותה לסרטון, פתחתי בשבילם גיוס המונים שהניב כ-200 אלף שקלים והחזרנו אותם לחיים. אני מלווה גם חולים, אימהות חדי-הוריות שצריכות לחתן ילדים ועוד. אני מודה לה' על הזכות לעשות חסד וגם על הפרנסה."

החצי השני // לפני כארבע שנים, באמצעות מכרה משותפת, הכיר את ניצה. "אשת החיל שלי, אמא מדהימה לשמואל בננו. היא מגיעה מרקע תורני יותר, ובתחילה הפערים הדתיים היו נראים לי כבלתי ניתנים לגישור ונפרדנו זמנית. אחרי שנה וחצי הבנתי שהיא האשה שאני רוצה, ושבית אמיתי של ערכים על בסיס התורה וההלכה אני יכול להקים רק איתה. למזלי היא חיכתה לי, ותוך שלושה חודשים מהרגע שחידשנו את הקשר - נישאנו."

אם זה לא היה המסלול // "כנראה הייתי עובד שכיר בעבודה סטנדרטית עם שגרה רגילה".

תינוקות על המדף

בהגעה לבית החולים עלול להיות מסוכן ואף קטלני, הן לילודת והן ללידור.

גם במקרים של לידה ביתית מתוכננת עם מיילדת מוסמכת, אין בבית את התשתיות הרפואיות הקיימות בבית חולים: מכשור מתקדם למעקב אחר העובר, יכולת לבצע ניתוח קיסרי דחוף, טיפול נמרץ לילוד או לאם, מנות דם ועוד. העדר כלים אלו עלול להביא לתגובה מאוחרת או לא מספקת במקרה של סיכון. חדרי הלידה הוקמו על מנת למנוע תחלואה אפשרית שעלולה להיות הרת אסון, כשבן רגע היריון בסיכון נמוך הופך ללידה בסיכון גבוה. כרופאת ילדים וכרופאת נשים מיילדת ראיתי תינוקות שהובאו לאחר לידות בית לחדר מיון כשצבע עורם כחלחל והם סובלים מחום גוף ירוד לשם ייצוב המודינמי וחימום. התמותה והתחלואה העוברית הסב לידתית ירדו פלאים מאז שהוקמו חדרי לידה. בשנים האחרונות, כדי לספק את הרצון ללידה ידידותית יותר, אובזרו רוב חדרי הלידה בארץ בג'קווי, בריכה, כדורי פיזיו ועוד. נפוץ השימוש בטכניקות מגע כמו רייקי, שיאצו, יוגה ורפלקסולוגיה במהלך הלידה, וגם שימוש בשיטות הרפיה כמו דמיון מודרך והיפנוזה.

פס ייצור לתינוקות. הרצון לבחירה של צורת הלידה מובן, אבל יש מי שרוצה שגם יצירת העובר תהיה בחירתית. בסרט 'מה קרה בגטקה?' מוצגת חברה אנושית שעושה שימוש ביכולות טכנולוגיות לשם השבחה גנטית. בסרט מוצג עולם שבו התינוקות מהונדסים גנטית כדי שהם יהיו מושלמים. הבמאי קורא תיגר על הסדר העולמי כאשר הוא מציב במרכז העלילה בחור בעל לקויות שנולד לבני מעמד נחות. למרות שמראשית חייו הוא זכה ליחס משפיל ומתנשא מכל סובביו, הוא מצליח בעזרת תכונות שאינן גנטיות, כמו נחישות וחריצות, להתקדם הרבה מעבר למה שתוכנן בשבילו. בהמשך הוא חולם להיות אסטרונאוט ב'גטקה', סוכנות חלל ענקית. הסרט מספר כיצד הוא פועל להגשים את חלומו. הסרט הגאוני הזה מראה איך העולם המתוכנן והמתוכנת הזה הוא עולם מופרע ומסוכן, והוא משל להתקדמות מדעית וחברתית מסוכנת שמקדשת את הכאן והעכשיו.

עברו שלושים שנה מאז הקרנת הסרט הזה והרעש שהוא עורר בזמנו, ולאחרונה התעורר הרצון לאופטימיזציה גנטית. מיזם בשם Nucleus Embryo מציע להורים לעתיד אפשרות לבחור את העוברים לפי תכונות גנטיות שונות כמו צבע עיניים, גובה, צורת הפנים ועוד. אך מדענים, אתיקנים ורופאים רבים יוצאים נגד ניסויים שהופכים ילדים למוצרי מדף. מדובר בשימוש בטכנולוגיה של אבחון גנטי טרום השרשה, אבל במקום מטרה רפואית משתמשים בה לבחירת תכונות מועדפות.

המיזם המוצע משתמש במדד סטטיסטי שמעריך את הקשר בין וריאציות גנטיות לתכונות מסוימות, אבל רמת הדיוק מוגבלת ולא מקובלת בשימוש קליני. וכך מועברת להורים לעתיד תחושה מוטעית של שליטה על עיצוב תכונות ילדיהם, וחמור מכך - נפתח פה חלון מסוכן ביותר. הורים עלולים לוותר על עובר בריא בגלל תחזיות גנטיות שאינן מבוססות מדעית. לחלופין, ילדים שייולדו עלולים לפגוש את התבדות הציפיות הגבוהות של הוריהם מהם. וכך תתגבשנה נורמות חברתיות סביב מה נחשב עובר ראוי.

אני מציעה לחזור לטבע באמת - להוריד את הידיים מההגה. יש ריבון לעולם והוא יודע מה נכון לנו. ●

נפתח פה חלון מסוכן ביותר. הורים עלולים לוותר על עובר בריא בגלל תחזיות גנטיות שאינן מבוססות מדעית. לחלופין, ילדים שייולדו עלולים לפגוש את התבדות הציפיות הגבוהות של הוריהם מהם. וכך תתגבשנה נורמות חברתיות סביב מה נחשב עובר ראוי

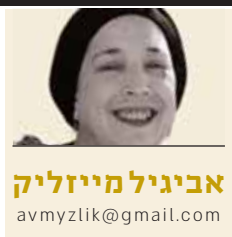
לידה חתולית בפיקוח רפואי. בשבת קיצית וחמימה, בשעת מנוחת הצהריים, ואני מניקה בחדרי את התינוק בן החודש, החליטה חתולה שכונתית להמליט את גוריה באמצע חדר השינה שלנו. נכנסתי להתקף היסטרי וזינקתי לסלון, כך שהלידה שהתרחשה באותו זמן בחדר הייתה ללא השגחה רפואית... עד היום יש בי חשד שהלידה הזאת תוכננה מראש על ידי האמא חתולה להתקיים אצלנו, מפני שהיא חיפשה לידה בטוחה יותר בביתה של רופאת נשים מומחית למיילדות.

אבל זכיתי גם ללידת בית אמיתית. לפני 40 שנה גיסתי, שהייתה בחודש השמיני להריונה השני, התארח אצלנו לשבת. והנה, בשעות הקטנות של הלילה, כמה דקות לאחר שסיימתי את הנקת בננו התינוק, שמענו בדלת נקישות קלות שהלכו והתעצמו. הייתי אז סטודנטית לרפואה בתחילת דרכי, ובעלה בישר לנו שהיא כבר בשלב מתקדם של הלידה, שמתרחשת עכשיו במיטתם של המארחים. כמה דקות לאחר שהגיעה אחות הקיבוץ עם ערכת לידה מוכנה, יצא לאוויר העולם תינוק ורדרד, שמנמן, בדיוק בזמן כדי שאוכל לנתק את חבל הטבור עם מספריים סטריליים. טיפלתי ביולדת המאושרת ובתינוק הצרחן, ושלחתי אותם לבית החולים. גיסתי הגיעה לשם מחויכת ורגועה, עם תינוק מטופל, שטוף ורגוע בחיקה, עד שהאחיות חשדו שהכול היה מתוכנן מראש.

יולדות באקסטרים. יש אנשים שאוהבים לקחת סיכונים. זה עניין של אופי, ולפעמים גם עניין של חינוך ושל חברה. זה מתחיל מספורט אקסטרים - ענפי ספורט שלמים או חלקיים שמערבים עוצמה ומהירות וגובה שמסכנים את המתעמל (או המטייל, או הטס מעבר למקובל). הכינוי "ספורט אתגרי" לא תמיד מתאים, כי לא מדובר רק באתגר, אלא לפעמים בסיכון חיים אמיתי.

ויש לידות אקסטרים. הרפואה בימינו עדיין אינה מדע מדויק, וכנראה לא תהיה כזו לעולם, אבל היא מפותחת הרבה יותר מאי פעם. קיימים עדיין סיכונים בלידה, ובצדק מברכת היולדת אחריה ברכת הגומל, אבל הם זניחים לחלוטין. אחת לאלפי לידות נפגעת יולדת במהלך הלידה, שלא כמו בדורות הקודמים. ובכל זאת יש נשים שמעדיפות לידות בית, כשהן לוקחות על עצמן סיכון של ספורטאי אקסטרים. אם הכול יעבור בשלום אז החוויה תהיה מושלמת, כמו לידת בדואית במדבר. לשם כך היולדת מוותרת על חדר לידה מאובזר ומסודר, עם צוות מקצועי צמוד וחדר ניתוח סמוך. אבל אם יש סיכון? מדובר כאן בסיכון של שתי נפשות, ולא ברור איך היולדת חובבת האקסטרים מרשה לעצמה לסכן את הרך הנולד בנוסף לעצמה. מה הייתם אומרים על ספורטאית אקסטרים שהייתה מטפסת על קיר חלק כשילדה הקטן צמוד אליה במנשא?

עיכוב קטלני. הלידה היא אחד הרגעים המרגשים והחשובים ביותר בחיי האישה והמשפחה. נשים שבוחרות בלידת בית רוצות חוויה טבעית ואינטימית וזה מובן מאוד. עם זאת, יש להבין שלידה ביתית איננה מתאימה לכל מי שחפצה בלידה מיוחדת כזאת, ויש לה סיכונים ממשיים. גם כאשר ההיריון מוגדר תקין, עלולים להתרחש סיבוכים פתאומיים שאינם ניתנים לחיזוי מוקדם. מצבים כמו דימום כבד, ירידה בדופק העובר, צניחת חבל הטבור, קרע ברחם, לידת רוחב או עכוז ועוד דורשים התערבות רפואית מיידית ולעיתים ניתוח חירום. במקרים אלו כל עיכוב

אביגיל מיזליק
avmyzlik@gmail.com

מושלים? לא בשבילי

אחרי מסע ארוך ומתיש מצאנו פתרון מושלים לבעיות הקשב והריכוז של בני, אולם הוא דרש ממני כוחות באופן שלא יכולתי לעמוד בו. כשלא הצלחתי להירדם מרוב תסכול, הגיעה התשובה

של גלגולים, דגדוגים, סיבובים, הברשות, אוי... הפעם הוא היה קצת פחות מאושר, אולי בגלל שעשיתי את זה עם הרבה פחות כוח, ולא יכולתי לדמיין שלושה חודשים ארוכים כאלה לפניי. הרגשתי כל כך מתוסכלת. הנה יש כאן משהו שיכול לעזור לבן שלי - ואני לא מסוגלת לבצע אותו! בלילה שכבתי במיטה והתקשיתי להירדם. מצאתי את עצמי מתפללת לפני ה' שייתן לי כוח להמשיך ולהתמיד. אבל ככל שהתפללתי על כך יותר, הרגשתי באופן ברור שזה פשוט לא בשבילי. בסוף מצאתי את עצמי אומרת: ריבוננו של עולם, אם אתה באמת רוצה שהילד הזה יפתור את בעיית הקשב והתחושה בעזרת דיאטה כזאת, כנראה שהוא צריך גם אמא אחרת. כי האמא הזאת פשוט לא בנויה לזה. באותו רגע הבנתי עד כמה הדיבור הזה נכון בשבילי. הבנתי שלא כל דבר אני יכולה לפתור, לא כל דבר אני יכולה לעשות בעצמי, ובזאת הגיעה הדיאטה לקיצה. היום הילד החמוד הזה כבר בן עשרים ותכף מתגייס לצבא. הוא עדיין סובל מאותה תופעה, ועדיין כל כך מקסים ומלא חן וטוב. ולשנינו זה ברור שכך בדיוק רצה השם בשבילי, וגם בשבילי. ●

שנתנה לו המון פתרונות יצירתיים. יום אחד היא הגיעה אליי עם הפתרון המושלם ביותר - קוראים לזה "דיאטת תחושה". במשך שלושה חודשים צריך לעשות פרוטוקול מסוים כל יום, סדרה של בערך עשר פעילויות שונות, שצריך לחזור עליה במשך שלושה חודשים ברציפות ו... זהו. הבעיה נפתרה. אז חזרת מוטיבציה ורצון לגאול את ילדי מהקשיים המלווים אותו, התחלנו ביום הראשון את הדיאטה המהוללת. בני היה מאושר מעצם הרעיון. לסובב אותו על הכיסא, לגלגל אותו כמו רולדה על השטיח, לסרק את כל גופו עם מסרק מיוחד ועוד כל מיני תרגילים שכולם דרשו את מלוא תשומת ליבי וכוחותיי. במשך שלוש שעות עברנו על הכול, והילד היה מאושר. לא סתם, אלא זורח מאושר! למחרת כשהוא חזר מהתלמוד-תורה הבנתי שצריך לעשות שוב הכול מההתחלה. היה חם, הייתי סחוטה, והחלטתי לקצר תהליכים וללכת לגינה. שם איכשהו הצלחנו לעשות לפחות חלק מתרגילי הדיאטה. עוד יום עבר, הוא עדיין היה מאושר, ולמחרת שוב. "אמא, בואי נעשה את הדיאטה שלי", קרא לי עוד מהמדרגות. נאנחת מרה, וגררתי את עצמי לשלוש שעות

לפעמים הפתרון המושלם הוא לא הפתרון המתאים. בתור אנשים שונים עם תכונות שונות ויכולות שונות, אחד הדברים שהחיים מבקשים מאיתנו הוא להבין מה שייך לנו ומה פחות. אחד מילדיי סבל מבעיות קשב וריכוז, משולבות בבעיות תחושה. קיבלתי הרבה ד"שים מהמורים שלו, שביקשו ממני לעשות משהו על מנת להקל עליו, וכמו אמא טובה יצאתי למסע המתיש והארוך של אבחונים. מבחנים שונים ומשונים, ארוכים יותר ופחות, יקרים פחות והרבה הרבה יותר, עד שלבסוף קיבלתי בסוף המסע אבחון שלא חידש לי כלום: הילד סובל מבעיות קשב וריכוז ותחושה. כמובן שהציעו לו את תרופת הפלא - ריטלין. אבל הוא שנא אותה. אולי היא עזרה לרב של התלמוד-תורה, אבל לבן שלי ממש לא. לכן הוא לקח אותה יום כן שבוע לא, וכל הניסיונות שלי לפתור את הבעיה בעזרת אומגה 3, טיפולים אלטרנטיביים שונים וכן הלאה לא עזרו כלל, או שעזרו אבל ממש מעט.

שלוש שעות דיאטה

מה שכן עזר מאוד זו מטפלת מקסימה במיוחד בריפוי בעיסוק,

צילום: שושי גרינוולד

לחם שיבולת שועל

כ-20 פרוסות

40 דקות אפייה

דרכת קושי קנה נאור

מתכון בריאות שמכניס בחמש דקות עבודה והטעם שלו באמת מדהים. מערבבים יחד קמחים שונים, שאת כולם אפשר להשיג בקלות אפילו בסופר (ואם אין, אפשר גם רק עם שיבולת שועל). מי שרגיש לגלוטן יכול להשתמש בשיבולת שועל ללא גלוטן, ומתקבל לחם מושלם ללא גלוטן.

• 4 כוסות שיבולת שועל דקה (קוואקר)	• כתומות (לא חובה)
• 4 ביצים	• חצי כוס קמח קינואה (לא חובה)
• 2 גביעי יוזורט (אם רוצים פרווה, אפשר במקום היוזורט להשתמש בכוס אחת של נשקה סודה - לא סודה לעתייה!)	• חצי כוס זרעיני דלעת
• חצי כוס זרעיני חננייה	• חצי כוס זרעי 3'יה
• שקית אבקת אפייה	• שקית אבקת אפייה
• חצי כוס קמח ערש	• זרעי פשתן וסויה

מחממים תנור לחום של 200 מעלות. משרים את זרעי הצ'יה בחצי כוס מים למשך 10 דקות. מערבבים בקערה את כל החומרים ואת הצ'יה המושרית. משרים את הבצק כ-5 דקות, ויוצרים ממנו צורה של כיכר אוכלית מוארכת. מניחים על תבנית התנור, מרופדת בנייר אפייה. מפזרים על החלק העליון פשתן ושומשום לפי הטעם. מכניסים לתנור ואופים 40 דקות, עד שהכיכר זהובה וחלקה העליון פריך. מוציאים ומצננים. פורסים לפרוסות לפי הטעם. אפשר להקפיא.

החברה לפיתוח
מטה בנימין
יחד נחשף להוביל את בנימין

יקב
We
סוכות

כסטוב

סוף הקיץ בבריכת הסולטן

התקווה 6

מארחים את
שולי רנד
ואברהם טל

25.8
א' באלול

עדן חסון

מארח את
דניאל וייס

26.8
ב' באלול

משפחות המילואים וכוחות הביטחון
אנחנו מצדיעים לכם!

כרטיסים ב-20 ₪ בהזנת קוד קופון 85854 | עד 6 כרטיסים למשפחה | כמות הכרטיסים מוגבלת

עדן חסון

התקווה 6

לפרטים נוספים ורכישת כרטיסים סרקו את הברקוד:

ותקין | בנימין

צילום: התקווה 6 - משה נחומביץ | שולי רנד - אילן בשור | אברהם טל - משה נחומביץ | עדן חסון - נדב צור | דניאל וייס - סתיו בקלאי